

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ZÁKLADNÍ ŠKOLA ČEBÍN, OKRES BRNO – VENKOV,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, ČEBÍN 118, 664 23

*Vzdělání má hořké
kořínky,
ale sladké ovoce.*

Aristoteles

Obsah:

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5 – 8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9 – 23
4. Učební plán	24 – 25
5. Učební osnovy	
➤ Český jazyk	26 – 44
➤ Anglický jazyk	45 – 59
➤ Matematika	60 – 69
➤ Člověk a jeho svět	70 – 92
➤ Výtvarná výchova	93 – 97
➤ Hudební výchova	98 – 103
➤ Tělesná výchova	104 – 109
➤ Pracovní činnosti	110 – 115
➤ Informatika	116 – 122
6. Distanční výuka	123
7. Hodnocení žáků	124 – 136
8. Projednání pedagogickou radou	137
9. Projednání školskou radou	138

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní škola

Údaje škle:

Základní škola Čebín, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Čebín 118, 664 23

IČO: 75023211

IZO: 102179751

REDIZO: 600110702

Ředitel školy:

Mgr. Alena Skácelová

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Ivana Ondříšková

Kontakty:

telefon: 549 424 150

web: www.zscebin.cz

e-mail: zscebin@email.cz, reditelka@zscebin.cz

Zřizovatel školy:

Obec Čebín

IČO: 00281662

telefon: 549424185

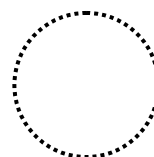
e-mail: ou@obec-cebin.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2007
9. vydání

Poslední aktualizace: 31. 8. 2024

Školská rada vzala ŠVP Základní škola na vědomí dne: 12. 9. 2024

.....
Mgr. Alena Skácelová

razítko školy

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Čebín je škola 1. stupně s pěti postupnými ročníky. Kapacita školy je 230 žáků. Žáci jsou převážně místní. Průměrná naplněnost tříd je 17,4 žáků.

Vybrané ukazatele					
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet oddělení školní družiny	Počet pedagogických pracovníků	Počet asistentů pedagoga
2007/2008	5	68	1	7	0
2008/2009	5	82	2	8	1
2009/2010	5	86	2	9	2
2010/2011	5	87	2	8	1
2011/2012	6	97	2	9	1
2012/2013	5	91	3	9	1
2013/2014	5	95	3	10	1
2014/2015	6	107	3	11	1
2015/2016	6	108	3	11	2
2016/2017	7	122	3	12	3
2017/2018	8	134	4	14	3
2018/2019	8	137	4	15	3
2019/2020	7	124	4	16	5
2020/2021	8	138	4	15	5
2020/2021	8	131	4	16	6
2021/2022	8	130	4	16	6

2022/2023	8	145	5	16	6
2023/2024	9	155	5	18	6
2024/2025	10	171	5	20	7

Škola je situována ve středu obce s obecním úřadem, rybníkem a kostelem. První zprávy o škole v Čebíně jsou z poloviny 18. století.

Dnešní budova školy byla postavena v roce 1886, v roce 1960 byla provedena větší oprava, další oprava a přístavba je z roku 1973, kdy se přistavěly třídy, šatny, kabinety, ředitelna a sborovna.

Celkovou rekonstrukcí prošla během letních prázdnin roku 2010 – nová elektroinstalace, nové toalety, výměna oken, zateplení půdy, zateplení budovy a nová fasáda školy.

O pět let později byla postavena nadstavba a škola se zvětšila o tři prostorné světlé třídy. Od září 2020 je zřízena přípravná třída. V současnosti je škola modernizována, vzhledem k navýšení počtu žáků byla rozdělena podkrovní učebna. Od září 2024 je ve škole 10 učeben.

Vybavení školy

V budově školy je devět tříd, keramická dílna, jídelna s vlastní kuchyní. Místnosti pro výuku jsou dostatečné, každá třída má svoji kmenovou učebnu, která je vybavena funkčním nábytkem, interaktivní dotykovou tabulí, vizualizérem, NTB, tabletem.

Pouze oddělení školní družiny jsou umístěny v kmenových třídách s využitím keramické dílny. Provozujeme odpolední volno časové aktivity. Jde o kroužky se sportovním, hudebním, informačním i vzdělávacím zaměřením, vedené zkušenými pedagogy ZUŠ Kuřim nebo lektory ze střediska volného času.

V době přestávek mohou žáci pobývat ve všech prostorách školy, vždy za dohledem vyučujících. K relaxaci žáků i k výuce v přírodě využíváme malé hřiště u školy.

K pohybovým aktivitám žáci využívají místní sokolovnu, orlovnu, hřiště na vybíjenou a fotbal.

Součástí školy je jídelna a školní družina.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni. Každoročně je doplňována vybavenost učeben moderními pomůckami a výpočetní technikou.

Pro veřejná vystoupení, výstavy prací žáků a školní jarmarky využíváme náměstí u kostela.

Mezinárodní spolupráci zatím neorganizujeme.

Naše škola je školou rodinného typu. Patří mezi inkluzivní školy – společně vzdělává a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady a handicap.

Pedagogický sbor

Pedagogický sbor má 20 členů.

Z hlediska věkového složení převažují pracovníci středního věku. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka probíhá plně aprobovaně. Ve škole pracuje dvanáct pedagogů, šest asistentů pedagoga, k žákům s podpurným opatřením 2. – 5. stupně. Školní poradenské pracoviště - výchovný poradce, speciální pedagog, metodik prevence. Ve školní družině pracuje pět vychovatelek.

Pedagogičtí pracovníci využívají různé formy dalšího vzdělávání. Především v oblasti využití studia cizích jazyků, nových forem a metod práce při výchově a vzdělávání žáků. Většina učitelů se dále vzdělává jak ve svém oboru, tak i v oblasti kritického myšlení, týmové spolupráce, evaluace školy, informatiky apod.

Práce s žáky se specifickými poruchami učení

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení. Plán pedagogické podpory zpracuje škola, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání. Nejpozději po 3 měsících od zahájení podpurných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpurná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola využití poradenské pomoci.

V každém ročníku máme asistenty pedagoga, kteří napomáhají žákům při výuce.

Práce s nadanými žáky

Pozornost se snažíme věnovat nadaným žákům. Plán pedagogické podpory zpracuje škola a nejpozději po 3 měsících od zahájení podpurných opatření doporučí škola využití poradenské pomoci.

Nadané žáky máme celkem tři.

Ročníkové a celoškolské projekty

Škola je zapojena do projektu V ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH – zdravé stravování a zdravé zuby. Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Pořádáme kulturně vzdělávací vystoupení u nás ve škole, několikrát ročně navštívíme divadla v Brně, Planetárium. Pravidelně se uskutečňuje řada exkurzí. Nejméně dvakrát ročně připravují žáci vystoupení pro rodiče spojené s výstavkou a prodejem drobných dáreků. Učitelé pořádají pro žáky sportovní a kulturní akce. Všechny naše aktivity a snahy vedou ke zkvalitnění výuky a zlepšování prostředí ve škole tak, aby bylo pro žáky i učitele co nejvíce přátelské a inspirativní.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek a v době akcí pro veřejnost. Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím systému Bakalářů, deníčků, internetu. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy a má na naší škole dlouholetou tradici. Možnost vzájemného předávání informací se snažíme i nadále rozšiřovat.

Rodiče se zapojují na účasti při sportovních soutěžích.

Byla ustanovena Školská rada ze zástupců rodičů, obce a školy. Schází se minimálně dvakrát ročně. Vzájemně se informuje a řeší konkrétní záležitosti, projednává Výroční zprávu, ŠVP, Řád školy, ŠVP pro ŠD a Řád ŠD i přípravnou třídu. Její prioritou je navazování komunikace mezi obcí, rodiči a školou.

Dlouhodobě spolupracujeme s Obecním úřadem v Čebíně, mateřskou školou, Sokolem a Orlem.

Distanční výuka

Distanční forma výuky bude probíhat přes Microsoft Teams, e-maily, web školy, elektronické učebnice, vyučování s podporou videa, vysvětlování látky přes Teams, individuální výukou ve škole, doplňováním pracovních listů. Podrobněji kapitola Distanční výuka str. 126.

Výuka cizinců

Umožnit vzdělání žákům ve škole – rovný přístup.
Podrobněji Dodatek ŠVP – výuka cizinců.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Pojetí školního vzdělávacího programu „Základní škola“

Školní vzdělávací program ZÁKLADNÍ ŠKOLA je vytvořen pro první stupeň základního vzdělávání, svým pojetím vytváří předpoklady, aby cesta vzdělávání mohla mít u našich žáků co možná nejdelší trvání. Škola je místem, které by mělo žáky motivovat a vést k aktivnímu učení a řešení problémů za využití všech dostupných informačních zdrojů. Chceme v dětech rozvíjet zdravé sebevědomí, kritické myšlení a schopnost sebehodnocení. Zároveň bychom jim chtěli umožnit pozitivní prožitek z výsledků vlastní práce. Hlavní důraz klademe na komunikaci a práci s informacemi. Zaměření právě na tyto činnosti umožní našim žákům lepší orientaci v současném měnícím se světě a lepší uplatnění v budoucím životě. Naši žáci jsou schopni svobodné a tvůrčí práce, samostatného myšlení a odpovědného rozhodování, porozumí globálním vztahům a spřízněnosti člověka s přírodou. Důležitý je také jejich soulad s obecně uznávanými mravními hodnotami a demokratickými principy. Na předním místě našeho zájmu stojí také výuka cizích jazyků, zejména angličtiny, neboť pro jejich budoucí úspěšný profesní život je znalost nejméně jednoho světového jazyka naprosto nezbytná. Neodmyslitelnou součástí výuky je také zvládnutí výpočetní techniky a využití komunikačních a informačních technologií pro řešení běžných problémů, pro zpracování projektů a referátů.

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Základní vzdělávání má žákům pomoci **utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání** orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názor

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

- schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Stanovené priority školy

Informatika a využití výpočetní techniky

- výuka informační a komunikační technologie v zájmovém kroužku
- podpora výuky s využitím výpočetní techniky a multimediálních programů

Rozvoj a podpora praktických dovedností

- rozvoj zájmů, schopností a dovedností v prakticky zaměřených zájmových kroužcích
- environmentální vzdělávání (Den Země, ekologické projekty, třídění odpadů, sběr surovin)

Rozvoj a podpora pohybových a sportovních dovedností

- povinnou tělesnou výchovu doplňuje řada sportovních zájmových kroužků zaměřených na drobné sportovní hry, kopanou, volejbal, vybíjenou, atletiku
- rozvoj pohybových aktivit v tanečním kroužku se zaměřením lidových tanců
- pořádání školy v přírodě pro I. stupeň, kurz dopravní výchovy, kurz plavání
- pořádání různých školních soutěží a sportovních utkání, sportovní dny (Den dětí, turistické vycházky, bruslení)

Rozvoj estetického cítění, zapojení do výtvarné a hudební tvorby

- výuka na podporu jemné motoriky v tvořivých dílničkách
- systematická podpora zájmu o výtvarnou výchovu v hodinách výtvarné výchovy a zájmových kroužcích, v rámci ŠD (zapojování do výtvarných soutěží a výzdoby školy, pořádání výstav v prostorách školy)
- rozvoj hudebního, tanečního a dramatického cítění v hodinách hudební výchovy, možnost uplatnění talentů v dramatickém kroužku
- vedení žáků k aktivnímu vystupování na veřejnosti (školní besídky, pořádání divadelních vystoupení)
- vedení žáků ke kulturnímu vystupování (divadelní představení, koncerty)
-

Zdravý životní styl a využití volného času

- rozvíjení osobnosti žáka, jeho postojů a motivů jednání, vytváření otevřené a klidné atmosféry školy, posilování úlohy motivace,
- využití volného času v mimoškolní činnosti (zájmové kroužky), spolupráce s kulturním centrem, sportovními a zájmovými organizacemi
- uskutečňování programu protidrogové prevence (zvyšování tělesné zdatnosti žáků, využívání volného času a zapojování žáků do mimoškolních aktivit, spolupráce s odbornými institucemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů – přednášky, besedy)

Strategie školy – jak vést žáky k získávání klíčových kompetencí

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Během výuky klást důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací, jejich porovnávání a třídění
- Vést žáky k sebehodnocení
- Individuálním přístupem k žákům maximalizovat jejich šanci prožít úspěch
- Vést žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
- Umožnit žákům realizovat jejich vlastní nápady, podněcovat jejich tvořivost, chuť experimentovat
- Účastnit se různých soutěží a olympiád
- Zadávat žákům zajímavé domácí úkoly
- Používat terminologii a symboliku, využívat návodů a schémat
- Zvyšovat efektivitu učení používáním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru

Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Hledat různá řešení problému, svoje řešení si obhájit, zkontrolovat, najít chyby a odstranit je
- Používat netradiční úlohy (Scio, matematický Klokan, matematický Cvrček)
- Motivovat žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- Zdokonalovat kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, umět vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat a propojovat
- Projektových dnů využívat k logickému řešení problémů
- Prezentovat své názory myšlenkami a nápady ve školním časopise a prostřednictvím školního parlamentu
- Zapojovat se do různých soutěží
- Přípravovat různé aktivity pro mladší spolužáky, podílet se na všech fázích příprav, na plánování, realizaci i hodnocení
- Přebírat zodpovědnost za svoje rozhodnutí, být vytrvalý, nenechat se odradit případným neúspěchem
- Hledat víc možností řešení a vybírat nejvhodnější, aplikovat osvědčené postupy pro řešení obdobných problémových situací

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- Vhodně komunikovat se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- Obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných, domluvit se při skupinové práci, sportovní hře apod.

- Ke komunikaci a informovanosti ve škole využívat obecní časopis a www stránky
- Podílet se na zpracování videozáznamů, fotografií a různé další dokumentace ze školního života do školní kroniky
- Podporovat přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- Organizovat projekty, ve kterých spolupracují děti různých věkových skupin (Den splněných přání)
- Podporovat komunikaci s partnerskými školami
- Používat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- Zapojit se do diskuze, řídit ji, prezentovat svoje názory, přesvědčit o nich své oponenty, ve školním parlamentu zastupovat názor třídy
- Orientovat se v různých typech schémat, obrázků, grafů a tabulek a získávat z nich údaje
- Při prezentaci projektů hodnotit svoji práci, reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku
- Uplatňovat obrannou komunikaci proti manipulaci a násilí, ovládnout asertivní jednání

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat respektovat práci vlastní a druhých

- Využívat skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení, nabídnout pomoc nebo o ni požádat, ocenit zkušenosti druhých a čerpat poučení ze spolupráce
- Sociální kompetence vyvozovat na praktických cvičeních a úkolech, využívat modelové situace
- Prokázat schopnost střídat role ve skupině, dokázat organizovat i podřídit se
- Respektovat společně dohodnutá pravidla chování, na jejich formulaci se sami podílet
- Odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- Položit základy kooperace a týmové práce, ocenit druhého i sebe
- Podílet se na vytváření příjemné atmosféry při práci v týmu

Kompetence občanské-připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- Společně ve třídních kolektivech stanovit pravidla chování, školní řád navazuje na pravidla vytvořená ve třídách
- Respektovat individuální rozdíly, národnostní, kulturní apod.
- Správně se rozhodnout v dané situaci a přijmout odpovědnost za své rozhodnutí
- Znat povinnosti a práva doma i ve škole
- Uvědomovat si kulturní a historické dědictví naší země, poznávat zvyky a tradice v různých částech světa a respektovat je
- Pomáhat při výzdobě školy a třídy, zapojit se do veřejně prospěšných prací
- Rozpoznat názory a postoje odporující základním principům demokratického soužití
- Chápat základní ekologické požadavky a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, třídit odpad
- Zapojit se do evropských projektů a prakticky se seznamovat s kulturou jiných národů

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- Motivovat k aktivnímu zapojení do všech činností ve škole
- Objektivně sebehodnotit a posuzovat své reálné možnosti při profesní orientaci
- Výuku doplňovat praktickými exkurzemi
- Pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcovat u žáků zájem o další orientaci
- Přizpůsobit se pracovním podmínkám a prostředí, plánovat činnost, po skončení práce provést kontrolu a hodnotit výsledky
- Manipulovat bezpečně s používanými pomůckami, nástroji, materiály a zařízeními
- Dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální – vedeme žáky k mapování a běžnému využívání on-line prostředí

- Motivovat k aktivnímu zapojení do všech činností ve škole
- Směřovat žáky k využívání digitální technologie pro své učení
- vést žáky k významu digitální technologie pro lidskou společnost
- Průběžně obnovujeme a modernizujeme technické vybavení školy

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa, ve kterých se odráží specifikum prostředí vesnické školy. Výběr tematických okruhů je veden životem školy, obce a prostředím, které žáky obklopuje.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

Okruhy průřezových témat jsou integrovány do jednotlivých vzdělávacích předmětů, prolínají a propojují obsah vzdělávacích oborů.

Pro přirozené vytváření osobnosti žáka, jeho postojů jsou průřezová témata začleňována do vzdělávacího procesu také formou projektů, které vedou k pochopení a osvojení principů spolupráce, komunikace i vlastní prezentace.

• Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

M, Čj – smyslové vnímání (1. roč.), Čj – výpisky (5. roč.)

INF – poznání úlohy informací a informačních činností

Sebepoznání a sebepojetí

Čj – modelové situace (3. roč.)

Seberegulace a sebeorganizace

Tv – pravidla her (2. roč.)

Psychohygienu

M, Čj – relaxační aktivity (1. roč.), Vv – práce s hlínou (3. roč.)

Kreativita

Vv – hra s barvou (2. roč.), Vv – práce s hlínou (3. roč.)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vv – postava (1. roč.)

Mezilidské vztahy

Čj – (1.-5.roč.), Aj -(3.roč.)

Komunikace

Čj – omluva, pozdrav, poděkování (1. roč.), Aj – telefonní rozhovor (5. roč.)

INF – internet (4.-5.roč.)

Kooperace a kompetence

Zařazování skupinových prací a monoprojektů do výuky během celého školního roku.
Součástí jsou také celoškolní projektové dny.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

M – řešení nestandardních úloh (4. roč.)

Hodnoty, postoje, praktická etika

Čj – význam osobnosti (5. roč.)

- **Výchova demokratického občana**

Občanská společnost a škola

Čj – společnost a škola (4. roč.)

Občan, občanská společnost a stát

Čj – občan, společnost, stát (5. roč.)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VI – (4. – 5. roč.)

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Evropa a svět nás zajímají

Čj – ČR jako součást Evropy (5. roč.)

INF – vyhledávání informací (4.-5.roč.)

Objevujeme Evropu a svět

VI – (5. roč.)

Jsme Evropané

VI - (4. – 5. roč.)

- **Multikulturní výchova**

Kulturní diference

Čj – lidé kolem nás (5. roč.)

Lidské vztahy

Prv - (1. – 3.roč.)

Etnický původ

Aj – (4.-5.roč)

Multikulturalita

Čj – lidé kolem nás (4.- 5. roč.)

INF – práce s encyklopedií (4.-5.roč.)

Princip sociálního smíru a solidarity

Čj – (1. roč.)

- **Enviromentální výchova**

Ekosystémy

Čj – přírodní společenství (4.- 5. roč.)

Základní podmínky života

Čj – živá a neživá příroda (3. roč.), Čj – způsob života (4.- 5. roč.)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Projekt Den Země (1. – 5. roč.)

Vztah člověka k prostředí

Čj - obec - můj domov (3. roč.)

- **Mediální výchova**

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Čj – zpráva a oznámení (5. roč.), ICT – internet jako zdroj informací (5. roč.)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

VI – (5. roč.)

Stavba mediálních sdělení a reality

Čj – oznámení (4. roč.), Čj – zpráva, inzerát (5. roč.), Čj-časopis (4.-5.roč.)

Vnímání autora mediálních sdělení

Čj – fejeton (5. roč.),

Fungování a vliv médií ve společnosti

Čj – reklama a zdraví (5. roč.),

Tvorba mediálního sdělení

Hv - (5.roč.)

Práce v realizačním týmu

Skupinová práce na projektech

INF- redakce časopisu (4.-5.roč)

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok, který je součástí výchovy a vzdělávání žáků. Účastní se ho pedagogický sbor, žáci, rodiče a odborníci. Metodik prevence má za úkol koordinovat jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik prevence je v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy – Klima třídy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci např. prostřednictvím anket a besed.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považujeme žáky se zdravotním znevýhodněním, žáky se specifickými poruchami učení, žáky se specifickými poruchami chování, žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními a žáky mimořádně nadané. Plán pedagogické podpory sestavuje třídní učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, se speciálním pedagogem s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností, respektování odlišných stylů učení, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů, v oblasti střídání forem a činností během výuky. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, školním speciálním pedagogem a metodikem prevence. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami) bude probíhat formou individuální integrace v běžných třídách. O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy. Žáci se zdravotním znevýhodněním budou vzděláváni na základě individuálních vzdělávacích plánů vypracovaných s ohledem na znevýhodnění žáka. Naše škola není bezbariérová, proto je třeba v případech závažnějšího postižení požadovat přítomnost osobního asistenta. Učitel musí žáky na přítomnost znevýhodněného spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsoby komunikace.

Formy a metody práce – názornost, přiměřenost, soustavnost, postupnost, spojení teorie s praxí, specifické relaxace – po námaze odreagovat, komplexní rozvoj osobnosti.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Žáky, u kterých se projevují příznaky některé specifické poruchy učení, posíláme, se souhlasem zákonných zástupců, na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Tito žáci jsou vzděláváni podle výsledku vyšetření a na základě doporučení poradny. Je-li u žáka zjištěna specifická porucha učení, jsou se závěry vyšetření seznámeni všichni vyučující, kteří daného žáka vyučují. Při klasifikaci přihlížíme k druhu a stupni specifické poruchy učení. V závažnějších případech, na doporučení poradny, žáky integrujeme v běžných třídách. Pro každého integrovaného žáka je vytvořen individuální vzdělávací plán, který obsahuje například závěry a doporučení z vyšetření v

pedagogicko-psychologické poradně, zásady práce s žákem a spolupráce s rodiči, speciální pomůcky, způsoby hodnocení apod. Individuální vzdělávací plán zpravidla vypracovává třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, speciálním pedagogem vyučujícími podle druhu poruchy.

Formy a metody práce – pracovat krátce, ale často, úkoly členit na menší celky, tolerantně hodnotit písemný projev, důležitá je emoční podpora.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami chování

Žáky, u kterých se projevují příznaky některé specifické poruchy chování, posíláme, se souhlasem zákonných zástupců, na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Tito žáci jsou vzděláváni podle výsledku vyšetření a na základě doporučení poradny. Je-li u žáka zjištěna specifická porucha chování, jsou se závěry vyšetření seznámeni všichni vyučující, kteří daného žáka vyučují. Při klasifikaci přihlížíme k druhu a stupni specifické poruchy chování. V závažnějších případech, na doporučení poradny, žáky integrujeme v běžných třídách. Pro každého integrovaného žáka je vytvořen individuální vzdělávací plán, který obsahuje například závěry a doporučení z vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, zásady práce s žákem a spolupráce s rodiči, speciální pomůcky, způsoby hodnocení apod. Individuální vzdělávací plán zpravidla vypracovává třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími podle druhu poruchy. Formy a metody práce – pozitivní klidný přístup.

Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP (plán pedagogické podpory), pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP (individuálně vzdělávacího plánu). PLPP a IVP zpracovává třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem, speciálním pedagogem a ostatními vyučujícími. Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření

IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů). Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

System péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

Možnost využití

- zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například: dělení a spojování hodin, prodloužení základního vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin;
- učební osnovy předmětů speciálně pedagogické péče.

Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou v ŠVP vytvářeny podle specifik obtíží žáků, je třeba dodržet nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využít jejich dělení.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

Speciální pedagogická péče a pedagogická intervence

V případě, že žák bude mít z PPP doporučení speciální pedagogické péče nebo pedagogické intervence, jeho organizace a zaměření bude popsáno v IVP žáka.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Výuka probíhá ve třídách formou individuální integrace. Při identifikaci mimořádného nadání spolupracujeme se souhlasem zákonných zástupců s pedagogicko-psychologickou poradnou. Pro mimořádně nadaného žáka učitel připravuje školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Na základě individuálního vzdělávacího plánu vyučující v předmětech, kde se projevuje mimořádné nadání žáka, připravuje pro tyto žáky učivo na doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu, zapojuje žáky do rozsáhlejších samostatných prací a projektů. Mimořádně nadaní žáci mohou být zařazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Vytvářet podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti.

Výuka žáků bude probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání pokud možno uplatnila a dále rozvíjela.

Využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

System péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;

Školní družina

Činnost školní družiny je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování.

Vychovatelé navazují na cíle školního vzdělávacího programu.

Aktivity školní družiny směřují k vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Škola v přírodě

Do ročních plánů činnosti jednotlivých ročníků je zapracován společný pobyt (zpravidla pěti denní) ve zdravotně příznivém prostředí. Cílem pobytů je naplnění těch očekávaných výstupů jednotlivých vzdělávacích oblastí, které je přirozené realizovat ve volné přírodě.

Během školy v přírodě si žáci prakticky ověřují teoretické poznatky zejména ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, upevňují interpersonální vztahy v rámci své třídy i napříč ročníky, učí se samostatnosti, vytrvalosti, zdokonalují tělesnou zdatnost.

Zájmové kroužky

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volno časové aktivity pro žáky v rámci činnosti kroužků se zaměřením sportovním, výtvarným, dramatickým, informačním i vzdělávacím. Kroužky jsou organizovány vždy v pololetním cyklu a na jejich realizaci se podílejí pedagogové. Škola dává k dispozici všechny volné prostory a pro sportovní aktivity realizuje nájem místní sokolovny a orlovny.

Řízení a organizace výuky

Ročníkové řízení

Základní jednotkou v organizaci vyučování je ročník. Vzdělávací témata jsou definována vždy společně pro celý ročník. Ročník je členěn na třídy, které vzájemně spolupracují a současně si vytváří své individuální pracovní prostředí. Propojením jednotlivých ročníků ve vertikální rovině je vytvořen celek – škola, který se stává uceleným stupněm vzdělání.

Cílem je dosažení optimální efektivity vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, aktivní spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé spolupracují při přípravě celoročních plánů výuky, které individuálně konkretizují. Připravují a realizují školní, ročníkové a třídní projekty.

V rámci celé školy učitelé spolupracují na přípravě celoškolských projektů a promýšlejí vertikální propojení celé školy. Týmová setkání všech učitelů probíhají v průběhu školního roku před realizací daného projektu, či jiné aktivity.

Pro zkvalitnění pedagogické práce učitelů je využíváno vzájemných hospitací, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

Řízení a koordinace práce žáků

Základním plánovacím obdobím činnosti žáků je týden. V rámci každého týdne musejí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků přiměřeně věku.

Při společných činnostech ročníků jsou zařazovány ročníkové aktivity. V úvodu probíhá motivace žáků k činnosti, ujasnění zásad práce i s důrazem na bezpečnost žáků, stanovení pracovních postupů, výběr témat a možných souvislostí a v neposlední řadě stanovování forem výstupů. Závěrem proběhne seznámení se s výstupy, závěry a celkové zhodnocení daných činností se zařazením prvků sebehodnocení.

Do výuky je často zařazována práce dětí ve skupinách. Práce ve skupinách má charakter kooperativního i projektového učení. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích

potřeb žáků.

V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory (vyučovací předměty)	Časová dotace					
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7/1	7/1	7/1	6/1	6/1	33/5
	Anglický jazyk			3	3/1	3/1	9/2
Matematika a její aplikace	Matematika	4/1	4/1	4/1	4/1	4/1	20/5
Informatika	Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	1/1	1/1	2/1			4/3
	Přírodověda				1/1	2	3/1
	Vlastivěda				2	2	4
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Průřezová témata		P	P	P	P	P	
Disponibilní časová dotace							16
Celková časová dotace		20	21	25	26	26	118

Poznámka:

Obor vzdělávací oblasti **Informatika** je integrován v 1.-3. ročníku do vyučovacích předmětů Český jazyk, Člověk a jeho svět a Výtvarná výchova.

Ve 4. a 5. ročníku se vyučuje jednu vyučovací hodinu týdně. Výuka probíhá ve třídě dle stanoveného rozvrhu.

Obor vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** je integrován do vhodných tematických celků vyučovacích předmětů Člověk a jeho svět, Přírodověda, Vlastivěda a Výtvarná výchova tak, aby v každém ročníku byla splněna minimální časová dotace 1 hodiny týdně.

Disponibilní časovou dotaci škola využívá k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie a vznikl rozvrh hodin, ve kterém lze realizovat výuku pěti ročníků na škole tvořené pouze jednou třídou. Disponibilní časovou dotaci škola využívá pro realizaci průřezových témat.

5. Učební osnovy

Učební osnovy 1. stupně

Vzdělávací oblast:

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací předmět:

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován v 1. - 5. ročníku jako samostatný předmět. Směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, osvojování a rozvíjení čtenářských schopností. Vede k využívání různých zdrojů informací např. encyklopedií, internetu, slovníků apod. pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další rozvoj.

Předmět je vyučován v 1. - 5. ročníku 8 hodin týdně, výuka probíhá v kmenových třídách, k procvičování a upevňování učiva jsou využívány vhodné počítačové programy. V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu.

V 1. až 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova a Výchova demokratického občana. Předmět je posílen v 2., 4. a 5. ročníku o jednu z disponibilní časové dotace.

Dovednosti získané v předmětu Český jazyk a literatura jsou důležité pro výuku a vzdělávání v jiných oborech.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace: pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje, pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- rozvíjíme dovednosti potřebné k osvojení učiva,
- využíváme osvojené dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných oblastech,
- vyhledáváme, třídíme, hodnotíme a ukládáme informace z různých zdrojů a uvádíme je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k osvojení pravidel probraných mluvnických jevů,
- umožňujeme žákům kontrolovat si svou práci, objevovat chyby a odstraňovat je,

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky vyjadřovat se kultivovaně a rozšiřovat si slovní zásobu
- respektujeme prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- pracujeme ve skupinách, diskutujeme, spolupracujeme a nalézáme řešení
- vedeme žáky k poskytnutí o pomoc nebo o ni požádat

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie k usnadnění práce
- vytváří a upravuje digitální obsah

1. ročník

Komunikační a slohová výchova, čtení a psaní

Dílčí výstupy

- žák čte slova a slabiky
- rozumí přiměřenému textu a reprodukuje jej
- orientuje se v krátkém textu a chápe jeho obsah
- uvědoměle čte
- správně reaguje na písemné nebo mluvené pokyny
- vybírá vhodné komunikační prostředky
- naslouchá ostatním, správně řeší situace
- omluví se, pozdraví, poděkuje, vyřídí jednoduchý vzkaz
- používá slovní přízvuk a vhodnou intonaci
- volí vhodné tempo a hlasitost řeči
- odstraňuje vady výslovnosti
- rozvíjí řeč na základě svých zkušeností
- vypráví zážitek, reprodukuje čtený text
- popíše jednoduchou situaci, věc, osobu nebo zvíře
- správně drží tužku, nakloní a umístí sešit
- dodržuje normy psaní a sklonu písma
- píše jednotlivá písmena, slabiky, krátká slova a věty
- čte psací písmo
- vypráví podle obrázkové osnovy, vyhledá a seřadí obrázky podle dějové posloupnosti
- vypráví krátký příběh
- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru

Učivo

- nácvik čtení, znalost orientačních prvků v textu
- technika čtení, analýza a syntéza
- praktické naslouchání
- čtení a poslech literárních textů
- dialog mluvčí-posluchač
- vyjadřování závislé na konkrétní situaci
- komunikační žánry (omluva, žádost, pozdrav)
- základní komunikační pravidla
- základní techniky mluveného projevu
- mimojazykové prostředky řeči
- hlasité čtení, slovní přízvuk a intonace
- členění jazykového projevu
- základní hygienické návyky při psaní
- uvolňovací cviky
- technika psaní, tvarové skupiny písmen a číslic 1–10
- čtení psacího písma
- spojování obsahu textu s ilustrací
- vyprávění krátké pohádky
- základní funkce textového editoru

Kompetence

- sociální a personální
- komunikativní učení
- digitální

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák ovládá pravolevou orientaci a pojmy nahoře a dole...
- vyjmenuje všechny hlásky ve slově
- graficky znázorní délku samohlásek
- zvládne opis, přepis a diktát
- využívá základní funkce počítače

Učivo

- zvuková stránka jazyka – rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek
- seznámení s formáty souborů - doc

Kompetence

- řešení problémů
- učení

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák esteticky prožívá a chápe přiměřené texty
- umí se ústně vyjádřit

Učivo

- reprodukce textu
- přednes básně
- vlastní výtvarný doprovod

Kompetence

- řešení problémů
- komunikativní
- učení

Průřezová témata

Pč – modelování písmen

Vv – ilustrace

Hv – rytmižace říkadel

Čj - dramatizace - modelové situace

INF – základy práce s počítačem

2. ročník

Komunikační a slohová výchova, čtení a psaní

Dílčí výstupy

- žák srozumitelně a plynule čte jednoduché věty
- orientuje se v textu, vyhledá klíčová slova
- zaznamená slyšené, reaguje na písemné nebo slyšené pokyny
- třídí získané informace
- používá vhodné komunikační prostředky, vyjadřuje se věcně a srozumitelně
- ovládá základní formy společenského styku
- vyjadřuje se spisovně v ústním i písemném projevu, opravuje chyby
- volí vhodnou hlasitost a tempo řeči
- rozvíjí komunikaci na základě svých zkušeností
- reprodukuje čtený text, vypráví podle osnovy
- popíše událost, věc, osobu, zvíře nebo vlastnost
- dodržuje čitelnost a úpravu písemného projevu

Učivo

- technika čtení
- užívání slovního přízvuku a intonace
- tiché a hlasité čtení s porozuměním, předčítání
- praktické a pozorné naslouchání
- četba jako zdroj informací
- komunikační žánry (pozdrav, prosba, omluva a vzkaz)
- základní komunikační pravidla, rozvíjení vyjadřovacích schopností
- pravidla spisovného jazyka
- náprava správné výslovnosti
- hygiena hlasu – základy techniky mluveného projevu
- mimojazykové prostředky (mimika, gesta)
- věcné naslouchání
- stavba jazykového projevu
- technika a hygiena psaní
- opis, přepis textu a jednoduchý diktát
- adresa, dopis, žádost

Kompetence

- sociální a personální
- komunikativní
- učení

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák rozděluje hlásky na samohlásky a souhlásky
- abeceda, seřadí slova podle abecedy
- pozná tvrdé, měkké a obojetné souhlásky
- píše správně souhlásky na konci slov
- třídí slova, rozlišuje význam slov

- určí slovní druhy (podstatná jména, slovesa)
- u podstatných jmen pozná jednotné a množné číslo, rod mužský, ženský a střední
- spojuje věty spojkami
- věty řadí, spojuje a odděluje
- rozezná věty a podle postoje mluvčího
- píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách
- dokáže psát slova s ě
- rozlišuje obecná a vlastní jména
- ovládá pravopis místních názvů
- zvládne autodiktát
- využívá základní funkce počítače

Učivo

- spodoba znělých a neznělých souhlásek na konci slova
- abeceda
- psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách
- psaní u, ú, ů
- dělení slov na konci řádku
- věta, slovo, slovní význam, sestavování slov ve větách
- slovní druhy, mluvnické kategorie
- spisovná čeština
- věta – jednotka jazykového projevu
- spojky a spojovací výrazy
- věty podle postoje mluvčího
- pořádek slov ve větě
- řazení vět v textu
- dělení souhlásek
- písmeno ě
- vlastní jména
- seznámení s formáty souborů - doc

Kompetence

- řešení problémů
- učení
- digitální

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák pozorně naslouchá přednesu, samostatně přednáší
- rozumí přiměřenému textu
- sděluje pocity z přečteného
- rozezná poezii a prózu
- odhalí zákonitosti pohádky
- pracuje s textem (ilustrace, dramatizace, volná reprodukce, přednes)
- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru

Učivo

- poslech literárních textů
- přednes básně nebo úryvku textu
- zážitkové čtení a naslouchání
- volná reprodukce
- základní literární pojmy, druhy a žánry
- tvořivé činnosti s literárním textem
- základní funkce textového editoru

Kompetence

- komunikativní
- učení

Průřezová témata

M – psaní číslic

Čj - dramatizace - modelové situace, adresa

Hv – rytmizace, popěvky

Vv – obrázková osnova

INF – využití počítače

3. ročník

Komunikační a slohová výchova, čtení a psaní

Dílčí výstupy

- žák plynule čte věty a souvětí nahlas a potichu
- orientuje se v textu
- vyjadřuje své pocity ze čteného
- plní čtené instrukce
- domýšlí příběhy
- předčítá
- recituje básnický text
- vypráví vlastní zážitek
- zapojuje se do jednoduchých dialogů na dané téma
- dodržuje normy psaní
- píše plynule, rychle a úhledně
- tvoří samostatně výpisky z jednoduchého textu
- vyplňuje jednoduché tiskopisy a formuláře
- využívá základní standardní funkce počítače

Učivo

- technika čtení
- četba jako zdroj informací
- praktické naslouchání
- praktické čtení
- základy techniky mluveného projevu
- poezie a próza
- základy literatury
- základní komunikační pravidla
- mimojazykové prostředky řeči
- technika psaní
- žánry písemného projevu
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik s PC

Kompetence

- komunikativní
- učení
- sociální a personální

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák píše správně souhlásky uvnitř slov
- třídí slova podle významu
- rozliší jednotlivé slovní druhy
- skloňuje podstatná jména
- u sloves učí číslo jednotné a množné, předběžně se seznámí s určováním času
- určí počet vět v souvětí

- spojuje a doplňuje souvětí
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- píše správně vlastní jména osob, zvířat a místních názvů
- využívá funkce počítače

Učivo

- spodoba uvnitř slova
- slova významem podobná, příbuzná, protikladná, souřadná, nadřazená a podřazená
- ohebné a neohebné slovní druhy
- psaní předložkových tvarů
- skladba
- pravopis po obojetných souhláskách
- obvyklá vlastní jména
- formáty souborů - doc

Kompetence

- učení
- řešení problémů
- digitální

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák recituje básnický text nebo úryvek textu
- vyjadřuje postoj k přečtenému
- domýšlí text
- vytváří osnovu textu
- orientuje se v textu
- volně reprodukuje přečtené
- ilustruje text
- vyhledává informace na portálech

Učivo

- poezie, próza, dramatizace
- zážitkové čtení a naslouchání
- práce s literárním textem
- vlastní výtvarný doprovod
- metody a nástroje vyhledávání informací

Kompetence

- sociální a personální
- řešení problémů
- učení

Průřezová témata

M – psaní vícečíslicových čísel, hlavolamy

Vv – ilustrace pohádek, básní

INF – vyhledávání informací

4. ročník

Komunikační a slohová výchova, čtení a psaní

Dílčí výstupy

- žák zlepšuje techniku čtení s důrazem na správnost, porozumění obsahu
- výrazně čte s prvky uměleckého přednesu
- interpretuje čtený text
- shrnuje základní informace, třídí je a zaznamenává
- srovnává obsah sdělení se známými údaji, uvádí vhodné příklady k porovnání
- reaguje otázkami
- vyhledává klíčová slova a pojmy
- vyjadřuje vlastními slovy jádro sdělení
- volí vhodná oslovení, výstižně zahajuje a ukončuje dialog
- vhodně člení věty
- frázuje a využívá přiměřenou sílu a barvu hlasu
- využívá mimojazykové prostředky
- kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu
- rozlišuje spisovná a hovorová slova
- orientuje se ve stavbě textu
- zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu
- rozčlení text a společně sestaví osnovu
- dodržuje následnost dějových složek
- vypravuje zážitky podle dané osnovy

Učivo

- praktické čtení
- věcné čtení – čtení jako zdroj informací
- věcné naslouchání – znalost orientačních prvků v textu
- mluvený projev – základní komunikační pravidla
- komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování
- vyjadřování závislé na komunikační situaci
- žánry písemného projevu – adresa, přání, dopis, oznámení, popis, vypravování, jednoduché tiskopisy

Kompetence

- učení
- sociální a personální
- komunikativní

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- žák vyhledává, tvoří a používá slova jednoznačná a mnohoznačná, protikladná, souznačná a souzvučná
- rozlišuje citově zabarvená slova
- určí části slova (kořen, část předponová a příponová)
- třídí slovní druhy na ohebné a neohebné
- u podstatných jmen určí mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor)

- samostatně určuje mluvnické kategorie u sloves (osoba, číslo, čas)
- ve větě jednoduché rozliší podmět a přísudek
- pozná větu jednoduchou a souvětí
- naznačí stavbu jednoduchého souvětí pomocí vzorce
- poznává základní spojovací výrazy
- získává dovednost psaní čárky před spojovacími výrazy
- píše správně a zdůvodňuje psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a jejich tvarech
- hledá a dotváří slova příbuzná
- píše správně i/y v koncovkách podstatných jmen
- respektuje shodu přísudku s holým podmětem
- píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého v jednoduchých větách

Učivo

- slovní zásoba a tvoření slov
- tvarosloví – slovní druhy
- skladba – základní skladebné dvojice, věta jednoduchá a souvětí
- pravopis – vyjmenovaná slova, základy morfologického pravopisu
- základy syntaktického pravopisu

Kompetence

- učení
- řešení problémů
- digitální

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák si vybírá četbu podle osobního zájmu
- zaznamenává své dojmy z četby nebo z poslechu literárního díla do deníku
- vlastními slovy vyjádří své poznatky z četby, poslechu, divadelního představení
- samostatně nebo ve skupině se pokouší o dramatizaci
- ilustruje přečtený text
- přednáší vhodné literární texty z paměti
- rozumí pojmům: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení
- tvořivé činnosti s literárním textem
- základní literární pojmy

Kompetence

- sociální a personální
- učení
- řešení problémů

Průřezová témata

M – křížovky, hádanky, luštěnky

Čj – čtení z mapy, vyhledávání podstatných údajů, zápisky, pravopis místních názvů

Vv – výtvarné zpracování textu, přání, oznámení

Hv – zhudebnění vlastního textu

5. ročník

Komunikační a slohová výchova, čtení a psaní

Dílčí výstupy

- žák čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu
- provede charakteristiku postav
- roztrídí informace na podstatné a okrajové (důležité informace zaznamená)
- posoudí úplnost sdělení
- zjišťuje a vyhledává chybějící informace
- vyvozuje závěr sdělení
- vlastními slovy hovoří souvisle o přečteném (slyšeném)
- vyjadřuje své názory a pocity
- vystupuje zdvořile a vyjadřuje se srozumitelně
- vhodně střídá roli mluvčího a posluchače
- zanechá výstižný vzkaz na záznamníku
- porovnává názory a hodnotí je
- vytváří si vlastní názor a dokáže ho obhájit
- efektivně komunikuje – vnímá, porozumí a vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci
- používá přiměřená gesta a mimiku
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a spisovnou češtinu
- orientuje se v různých slohových útvarech
- navrhne linii vypravování a sestaví osnovu, dodržuje časovou posloupnost

Učivo

- praktické čtení
- věcné čtení – čtení jako zdroj informací
- věcné naslouchání (zaznamená slyšené, reaguje otázkami)
- věcné čtení a naslouchání
- základní komunikační pravidla
- komunikační žánry – oznámení, zpráva, dialog, vypravování, popis
- vyjadřování závislé na komunikační situaci
- žánry písemného projevu – inzerát, oznámení, příspěvek do časopisu, plakát, pozvánka, dopis, zpráva, vypravování

Kompetence

- řešení problémů
- komunikativní
- učení

Jazyková výchova

Dílčí výstupy

- ve slově určí základní části, odlišuje a správně píše předponu, kořen a příponovou část
- správně určí a napíše předponu a předložku
- určí slovní druhy plnovýznamových slov

- podstatná jména přiřazuje ke vzorům (nově předseda, soudce)
- rozlišuje přídavná jména měkká, tvrdá a přivlastňovací
- u sloves určuje mluvnické kategorie
- pozná všechny slovesné způsoby
- seznamuje se základními druhy zájmen a číslovek
- získává základní informace o slovech neohebných
- odliší slova spisovná a nespisovná – najde spisovný tvar ke slovu nespisovnému
- rozlišuje podmět holý, rozvitý a několikanásobný
- poznává přísudek slovesný a jmenný
- seznamuje se s neúplnou základní skladební dvojicí
- rozliší podmět vyjádřený a nevyjádřený
- v souvětí určí počet vět
- podle vzorců tvoří souvětí
- smysluplně spojí věty jednoduché do souvětí
- rozšiřuje zásobu spojovacích výrazů o další spojky, vztažná zájmena a příslovce, vhodně je obměňuje
- správně píše vyjmenovaná slova a slova příbuzná
- užívá frekventovaná přejatá slova a osvojuje si jejich pravopis
- správně píše a zdůvodňuje koncovky příčestí minulého v jednoduchých případech
- seznamuje se s názvy národností, názvy států a jejich zkratky, názvy uměleckých děl (novin a časopisů)

Učivo

- stavba slova
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – základní skladebné dvojice, větné členy
- věta jednoduchá a souvětí
- slova vyjmenovaná a příbuzná, slova přejatá
- syntaktický pravopis – shoda přísudku s podmětem
- vlastní jména, názvy
- přímá řeč
- lexikální pravopis – koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých

Kompetence

- učení
- sociální a personální
- digitální

Literární výchova

Dílčí výstupy

- žák zkráceně zaznamenává dojmy a pocity z četby
- ostatní žáky seznamuje referátem s přečtenou knihou
- pokouší se o tvorbu vlastních textů na libovolné téma
- dramatizuje vhodný text

- recituje básně
- nacvičí scénku, hříčku a prezentuje se před kolektivem
- chápe rozdíly v uměleckém zpracování textu
- seznamuje se s jinými než uměleckými texty
- seznamuje se s dalšími pojmy literární teorie – pohádka, povídka, bajka, pověst, dobrodružná četba, komiksy
- využívá přirovnání, básnické a přenesené výrazy

Učivo

- zážitkové čtení
- tvořivé činnosti s literárním textem
- základní literární pojmy

Kompetence

- učení

Průřezová témata

Inf – výukové programy

Čj – práce s mapou, pravopis zeměpisných názvů

Vv – výtvarné zpracování textu, plakát, pozvánka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova, čtení a psaní

I. období

Dílčí výstupy

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

II. období

Dílčí výstupy

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího

náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

Jazyková výchova

I. období

Dílčí výstupy

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

II. období

Dílčí výstupy

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Literární výchova

I. období

Dílčí výstupy

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

II. období

Dílčí výstupy

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Vzdělávací oblast: **Cizí jazyk**
Vzdělávací předmět: **Anglický jazyk**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován ve třetím až pátém ročníku. S časovou dotací 3 hodiny týdně pro žáky třetího ročníku a 4 hodiny týdně pro žáky čtvrtého a pátého ročníku.

Jeho obsahem je zvládnutí očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů, průřezových témat RVP pro základní vzdělávání. Cílem předmětu je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Na prvním místě je u nás pozitivní motivace a vzbuzení zájmu a touhy učit se bez zábran a obavy cizí jazyk. Toho dosahujeme především hravou a nenásilnou formou využitím jednoduchých říkadel, básní, písní a nejrůznějších rébusů a slovních hříček. Při rozvoji komunikačních schopností využíváme modelových situací a práce ve dvojicích a ve skupinkách.

Žáci se specifickými poruchami učení pracují a učivo si osvojují současně s ostatními žáky, k jejich poruchám je přihlíženo.

Ve vyučovacím předmětu AJ se zaměřujeme na utváření a rozvoj těchto klíčových kompetencí:

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák chápe nutnost komunikace v cizím jazyce v rámci současného studia i celoživotního vzdělávání,
- vyhledává a třídí informace, dokáže propojovat probraná témata a porovnávat jazykové jevy

Kompetence k řešení problémů

- žák je schopen samostatně řešit problémové situace v cizojazyčném prostředí
- odstraňuje jazykové překážky s využitím dosavadní slovní zásoby
- nenechá se odradit případným nezdarem při řešení problémů vyplývajících z nedostačující slovní zásoby, umí popsat jádro myšlenky jinými slovy

Kompetence komunikativní

- žák formuluje a vyjadřuje jednoduché myšlenky a názory v písemném i ústním projevu,
- porozumí sdělení přiměřené náročnosti
- využívá vhodných prostředků k navázání účinné komunikace

Kompetence občanské

- žák získá znalosti ve zvycích, tradicích a národních svátcích v anglicky hovořících zemích, porovnává je s našimi tradicemi a svátky,
- chápe základní problémy týkající se prostředí cizích zemí a porovnává je s problémy ČR

Kompetence digitální

- vedeme žáky využívat digitální technologie k usnadnění své práce
- žák se prezentuje různými postupy, způsoby a prostředky digitální aplikace

3. ročník

Poslech

Dílčí výstupy

- rozumí základním jednoduchým pokynům
- rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí větám a reaguje na ně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivostí, pokud má vizuální oporu k dispozici
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Učivo

- pozdrav a rozloučení, představování se
- vyjádření souhlasu či nesouhlasu
- reakce na pokyny

Kompetence

- učení

Čtení

Dílčí výstupy

- krátké čtení
- věty foneticky správně v přiměřeném rozsahu
- slovní zásoba
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojeným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Učivo

- Colours
- Numbers (0 – 12, 12 – 20, 20 – 100)
- In the classroom
- Pets
- Farm animals
- Zoo animals
- Body
- Family
- Clothes
- Countries

Kompetence

- učení

Komunikace

Dílčí výstupy

- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
- pozdraví a klade jednoduché otázky týkající se osoby

Učivo

- komunikace v běžných každodenních situacích

Kompetence

- komunikativní
- sociální

Slovní zásoba

Dílčí výstupy

- zvládá a používá slovní zásobu dle tematických okruhů podle obrazové předlohy
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví, rozloučí se
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobné otázky pokládá

Učivo

- Colours
- Numbers (0 – 12, 12 – 20, 20 – 100)
- In the classroom
- Pets
- Farm animals
- Zoo animals
- Body
- Family
- Clothes
- Countries

Kompetence

- učení
- sociální
- digitální

Gramatika

Dílčí výstupy

- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- ovládá abecedu a hláskování s oporou
- seznámí se s tvary slovesa „to be“ a osobními zájmeny

- rozezná tázací věty, a porozumí jim
- rozliší a chápe smysl předložek „in, on, under“
- tvoří jednotné množné číslo u pravidelných podstatných jmen

Učivo

- slovesa „to be“ a „to have“
- předložky „in, on, under“
- zápor ve větě a odpovědi
- tázací zájmena „What, Where“
- osobní zájmena
- abeceda + spelling

Kompetence

- komunikativní
- sociální
- učení

Mluvený projev

Dílčí výstupy

- prezentuje jednoduché říkanky a písničky
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovené konverzace dvou osob, poskytne základní informace, jednoduše pojmenuje a popíše členy své rodiny

Učivo

- písně a říkanky
- jednotlivé tematické okruhy

Kompetence

- komunikativní

Písemný projev

Dílčí výstupy

- ovládá psaní všech písmen anglické abecedy
- doplňuje písmena do jednotlivých anglických výrazů
- s pochopením přepíše vybrané anglické výrazy
- nejběžnější probraná anglická slova napíše
- vypracuje projekt na téma: „My family“

Učivo

- tematická slovní zásoba
- jednoduché otázky

Kompetence

- učení

Informace

Dílčí výstupy

- seznamuje se s principem používání dvojjazyčného slovníku
- ve vlastním tempu umí vyhledat a přeložit vybrané výrazy

Učivo

- seznamování a práce se slovníkem

Kompetence

- řešení problémů
- učení

Průřezová témata

Čj – sociální rozvoj, mezilidské vztahy

VI – objevujeme Evropu a svět

4. ročník

Poslech

Dílčí výstupy

- rozumí známým slovům a větám k osvojovaným tématům
- reaguje na anglické pokyny a instrukce
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Učivo

- Where are you from?
- Numbers 0 – 100
- Classroom instructions
- Time – question, answer
- My freetime
- Weather
- Personal information
- Buying something in a shop
- A letter to a penfriend

Kompetence

- učení

Čtení

Dílčí výstupy

- krátké a foneticky správné věty čte nahlas
- texty obsahující známou slovní zásobu
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopis, poslech)
-

Učivo

- slovní zásoba jednotlivých tematických celků
- tematické okruhy používané v časopise R&R
- vybrané články z anglických časopisů

Kompetence

- učení

Komunikace

Dílčí výstupy

- umí navázat kontakt s konkrétní osobou pomocí jednoduchých otázek a odpovědí
- získá základní informace od konkrétní osoby

Učivo

- Greetings
- Can - question, answer
- Time – question, answer
- My freetime
- Days of the week
- Weather
- Personal details
- Brithday requerst
- Buying in a shop
- Asking and answering – school timetable

Kompetence

- komunikativní
- digitální

Slovní zásoba

Dílčí výstupy

- zvládá a používá slovní zásobu dle tematických celků
- zakládá a vede si vlastní slovníček

Učivo

- slovní zásoba jednotlivých tematických celků

Kompetence

- učení
- sociální

Gramatika

Dílčí výstupy

- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- ovládá hláskování
- tvoří množná čísla u podstatných jmen
- správně aplikuje členy u vybraných podstatných jmen
- seznamuje se se slovesem „can“
- používá správně kladné i záporné tvary slovesa „to be“ a „to have got“ ve větách

Učivo

- The alphabet
- Can - question, answer
- Plural nouns

- Articles a/an, the
- Prepositions of place – in, on, under, between, next to
- Time - prepositions at, on
- Adjectives
- Verbs „ to be“ a „to have got“

Kompetence

- komunikativní
- sociální
- učení

Mluvený projev

Dílčí výstupy

- z paměti umí jednoduché říkanky, písničky a básničky
- podá základní informace o své osobě
- jednoduše popíše zadanou věc
- podá základní informace o svém školním rozvrhu

Učivo

- Personal details
- Describing the objects and positron
- Shool + timetable

Kompetence

- komunikativní

Písemný projev

Dílčí výstupy

- s pochopením přepíše přiměřeně obtížný text
- převede do písemné podoby jednoduchý mluvený text
- napíše pohlednici z dovolené
- vypracuje projekt na téma: „Me and my favorite things.“
- se spolužáky napíše dopis kamarádovi
- vypracuje anglický rozvrh hodin
- zakládá si vlastní jazykové portfolio

Učivo

- Dictation
- Writing a postcard
- My project
- A letter to a penfriend
- Schoul + timetable

Kompetence

- učení

Informace

Dílčí výstupy

- samostatně používá dvojjazyčný slovník
- umí vyhledat a přeložit vybrané výrazy
- pracuje se školními výukovými programy
- seznamuje se z možností přeložit výrazy s využitím internetu

Učivo

- práce se slovníkem
- angličtina na počítačích
- využití internetu

Kompetence

- řešení problémů
- učení

Průřezová témata

Čj – osobnostní rozvoj, kreativita a kritické myšlení

VI – Evropu a svět

5. ročník

Poslech

Dílčí výstupy

- rozumí známým slovům a větám k osvojovaným tématům
- v rozhovoru na dané téma zaregistruje a zaznamená si požadovanou informaci, kterou je schopen reprodukovat
- při poslechu písni je schopen doplnit známá slova vynechaná v textu

Učivo

- What's the time, please?
- Activities and days
- Free time
- Our house
- Our town
- People
- Family life
- Housework
- Clothes

Kompetence

- učení

Čtení

Dílčí výstupy

- čte nahlas plynule a foneticky správně texty
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy a poslechové materiály)
- snaží se orientovat v přiměřeně obtížném textu obsahujícího některé neznámé výrazy, jejichž smysl si domyslí nebo vyhledá v dostupných materiálech

Učivo

- slovní zásoba jednotlivých tematických celků
- tematické okruhy používané v časopise Ufin
- Vybrané články z anglických časopisů

Kompetence

- učení
- digitální

Komunikace

Dílčí výstupy

- pomocí otázek a odpovědí zjistí u konkrétní osoby její režim dne + denní aktivity
- v rámci třídního kolektivu udělá průzkum na téma: „Free time and hobbies.“
- zeptá se a popíše věci v místnosti pokoje, v domě, budovy ve městě

- pomocí otázek a odpovědí zjistí popis osoby
- objedná si v restauraci

Učivo

- Daily routine
- Free time
- My house, my town
- Describing people
- Ordering in a restaurant

Kompetence

- komunikativní

Slovní zásoba

Dílčí výstupy

- zvládá a používá slovní zásobu dle tematických celků
- vede si dále vlastní slovníček

Učivo

- slovní zásoba jednotlivých tematických celků

Kompetence

- učení
- sociální

Gramatika

Dílčí výstupy

- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- ovládá časové údaje – dny, hodiny, minuty
- správně používá předložky popisující umístění
- tvoří věty v přítomném čase prostém
- tvoří věty v přítomném čase průběhovém
- používá sloveso „can“ a „must“ ve větách

Učivo

- What's the time?
- Prepositions of place
- Present simple
- Present continuous
- Can a must

Kompetence

- sociální
- učení

Mluvený projev

Dílčí výstupy

- popíše svůj rozvrh hodin
- dokáže pohovořit o svém denním programu, činnostech, o svých koníčcích
- popíše svůj dům, byt, pokoj
- podle plánu popíše město, vesnici kde bydlí
- podle obrázku popíše vzhled osoby

Učivo

- My timetable
- My daily routine
- My house, my room
- My village/town
- Describing people

Kompetence

- komunikativní

Písemný projev

Dílčí výstupy

- s pochopením přepíše přiměřeně obtížný text
- napíše pohlednici z dovolené, cest
- obměňuje krátké texty se zachováním smyslu
- umí vyplnit dotazník týkajících se základních, osobních údajů
- přepíše svůj rozvrh hodin do anglického jazyka
- v rámci třídního kolektivu vypracuje graf na téma: „Free time and hobbies.“
- vpracuje projekt na téma: „The house/room of my dreams.“
- vpracuje zjednodušený plánec vesnice/města s popisem nejdůležitějších budov
- dle vlastní fantazie si vymyslí a popíše „Horror family.“
- rozšiřuje si své jazykové portfolio

Učivo

- Dictation
- Questionar
- My timetable
- Free time
- My house, my room
- My town/village
- Describing a horror family

Kompetence

- učení
- digitální

Informace

Dílčí výstupy

- dvojjazyčný slovník používá s jistotou
- využívá překladových slovníků na internetu
- pracuje se školními výukovými programy
- seznamuje se s novými web stránkami zaměřenými na anglický jazyk

Učivo

- práce se slovníkem
- angličtina na počítačích
- využití internetu

Kompetence

- řešení problémů
- učení

Průřezová témata

Čj – osobnostní rozvoj, kreativita a kritické myšlení

VI – poznáváme Evropu a svět

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech

II.období

Dílčí výstupy

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Čtení

Dílčí výstupy

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Komunikace

Dílčí výstupy

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Gramatika

Dílčí výstupy

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací oblast: **Matematika a její aplikace**
Vzdělávací předmět: **Matematika**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Matematika je jednou ze základních vzdělávacích oblastí. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, jejich představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a úsudek.

Předmět je rozdělen do čtyř tématických okruhů:

- V okruhu Čísla a početní operace si žáci osvojují aritmetické operace ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění, významové porozumění.
- V okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají typy změn a závislosti v běžném životě.
- V tematickém okruhu Geometrie v rovině a prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti, odhadují a měří délku. Ve druhém období vypočítávají obvod a obsah čtverce a obdélníka.
- V okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy žáci uplatňují logické myšlení a uvažování v závislosti na jejich rozumové vyspělosti.

Časová dotace předmětu je rozdělena takto: 1. ročník - 5. ročník 5 hod týdně.

Ve 2. až 5. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Matematika je založena na aktivních činnostech a poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Postupně si žáci osvojují pojmy, algoritmy, terminologii a symboliku. Průběžně je využívána práce na PC k opakování a prohlubování učiva.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák operuje zběžně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí do souvislostí poznatky z ostatních vzdělávacích oblastí
- postupně si osvojuje návyky k vytvoření optimálních podmínek pro učení
- porovnává si a kontroluje získané poznatky

Kompetence k řešení problémů

- je veden k tomu, aby se nenechal odradit případným neúspěchem
- přijme odpovědnost za výsledek řešení problému
- dokáže se poučit z chyb i úspěchů
-

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky co nejuvěstižněji a v logickém sledu dle věkových možností
- dokáže pozorně naslouchat druhým a vhodně na ně reaguje
- snaží se přiměřeně obhajovat svůj vlastní názor

Kompetence digitální

- chápe význam digitální technologie pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat

1. ročník

Dílčí výstupy

- Žák provádí početní operace s přirozenými čísly 0–20
- počítá prvky souboru 0–20
- užívá lineární uspořádání
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla 0–20
- sčítá a odčítá 0–20, seznámí se s přechodem přes 10
- vytváří a chápe jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání a ke vztahům o n-více (méně)
- orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, vpřed, vzad), rozeznává geometrické útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh a tělesa – krychle, kvádr, válec

Učivo

- obor přirozených čísel 0–20, početní operace sčítání a odčítání do 20
- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- základní útvary v rovině a v prostoru

Kompetence

- učení
- komunikativní
- řešení problémů

Průřezová témata

Vv – modelování čísl

Pč – modelování čísl, prostorové vytváření

Hv – fixace početní řady – popěvky, říkadla

Tv – orientace v prostoru, pohybové hry

2. ročník

Dílčí výstupy

- žák provádí početní operace s přirozenými čísly 0–100
- sčítá a odčítá, násobí a dělí v oboru násobitek do 5 a násobky 10, seznámí se s násobilkou 6-9
- čte a zapisuje čísla 0–100
- porovnává, zaokrouhluje na desítky
- řeší slovní úlohy s využitím početních operací a vztahů o n-více (méně) a n krát více (méně)
- seznámí se s rýsováním - bod, přímka a úsečka
- orientuje se v čase – sekunda, minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok

Učivo

- obor přirozených čísel 0–100
- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- násobilka
- základní útvary v rovině a prostoru

Kompetence

- učení
- komunikativní
- digitální

Průřezová témata

Čj – psaní číslic

Pč – modelování těles, pomůcky k násobení a dělení

Čj – sledování v závislosti na čase

Tv – hry na vytváření souborů o daném počtu prvků

3. ročník

Dílčí výstupy

- žák provádí početní operace v oboru přirozených čísel 0–1000
- zapisuje trojčíferná čísla, porovnává je, orientuje se na číselné ose, zaokrouhluje na desítky, stovky
- automaticky užívá spoje všech násobitek, dělí se zbytkem, užívá dělení a násobení při praktických slovních úlohách
- počítá jednoduché rovnice ve slovních úlohách
- využívá komutativnost sčítání a násobení, pozná příklady asociativnosti
- písemně sčítá a odčítá trojčíferná čísla a dělí dvojčíferná jednocíferným číslem
- v geometrii označí krajní body úsečky, měří délku na milimetry, označí průsečík dvou přímek, seznámí se s rýsováním kružnice
- orientuje se v čase s jednoduchými převody, hledá závislosti v praktickém životě, sestaví tabulku a schéma

Učivo

- obor přirozených čísel
- zápis čísla v desítkové soustavě
- násobilka
- vlastnosti početních operací
- písemné algoritmy
- základní útvary v rovině a prostoru
- závislosti, tabulky

Kompetence

- řešení problému
- komunikativní
- digitální

Průřezová témata

Čj – psaní vícečíferných čísel, hlavolamy

Pč – práce s papírem – geometrická tělesa, měření

Čj – měření objemu, času a délek v praxi

Vv – geometrické tvary – perspektiva

4. ročník

Dílčí výstupy

- žák provádí početní operace v oboru přirozených čísel 0 -1 000 000
- čte, zapisuje a porovnává, orientuje se na číselné ose, zaokrouhluje na tisíce až sta tisíce
- počítá rovnice
- písemně dělí jednociferným dělitelem, násobí i dvojciferným činitelem, řeší a tvoří slovní úlohy (i složené) v daném číselném oboru
- chápe komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- v geometrii určí vzájemnou polohu dvou přímek, sestrojí rovnoběžku, kolmici, narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem, osa souměrnosti, vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku (cm^2 , m^2 a mm^2), obvod trojúhelníku základní útvary v prostoru – síť
- využije grafů, tabulky při řešení slovních úloh, závislosti a jejich vlastností v praktickém životě
- užívá logickou úvahu, nalézá různá řešení nezávislá na běžných postupech
- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života
- **využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku**
- **vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny**
- **porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)**

Učivo

- obor přirozených čísel
- zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa
- písemné algoritmy početních operací, slovní úlohy
- vlastnosti početních operací
- základní útvary v rovině a prostoru
- závislosti a jejich vlastnosti, diagramy, grafy, tabulky
- číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost
- **Celek, část, zlomek**
- **Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina**
- **Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku**
- **Čitatele, jmenovatele, zlomková čára**

Kompetence

- komunikativní
- řešení problémů
- digitální

Průřezová témata

Čj – křížovky, hádanky, luštěnky

Pč – modelování těles, hrana, vrchol

Čj – praktické převody a měření jednotek, měřítko mapy

1. **skládání origami**
2. **mozaiky**
3. **krájení dortu, pizzy**
4. **zlomkovnice**

5. ročník

Dílčí výstupy

- žák sčítá a odčítá z paměti
- čte a zapisuje čísla větší než 1 000 000, zaokrouhluje je a porovnává
- pamětně násobí a dělí
- písemně sčítá 3 – 4 přirozená čísla, odčítá dvě přirozená čísla, násobí až čtyřciferným činitelem a dělí jedno a dvojciferným dělitelem, řeší jednoduché a složené slovní úlohy (více výpočtů)
- geometrie v rovině – rýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce (slovní úlohy), obvod trojúhelníku
- seznámí se s povrchem kvádrů a krychle sečtením obsahu podstav a stěn
- doplňuje tabulky, sestaví a čte jednoduchý graf a diagram
- sestaví a řeší číselné řady, magické čtverce, využívá PC při rozvíjení prostorové představivosti
- využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku
- vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
- porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)
- sčítá, odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny), pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje
- vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života
- porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin

Učivo

- obor přirozených čísel
- zápis čísla v desítkové soustavě
- násobení a dělení
- písemné algoritmy
- geometrie v rovině a prostoru
- závislosti a jejich vlastnosti, diagramy, grafy a tabulky
- číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost
- **Celek, část, zlomek**
- **Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina**
- **Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku**
- **Čítatel, jmenovatel, zlomková čára**
- **Desetinné číslo, porovnávání desetinných čísel**

Kompetence

- digitální
- komunikativní
- řešení problémů

Průřezová témata

Vv – diagramy a rastry

Inf – výukové programy

Čj – vlastnosti a závislosti znázorněné grafem a tabulkou, časová přímka, jednotky obsahu, rozloha a počet obyvatel

Pč – práce s papírem – sítě těles

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

I. období

Dílčí výstupy

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

II. období

Dílčí výstupy

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

Geometrie v rovině a prostoru

I. období

Dílčí výstupy

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

II. období

Dílčí výstupy

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

Vzdělávací oblast: **Člověk a jeho svět**
Vzdělávací předmět: **Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Prvouka se vyučuje v 1. -3. ročníku. Ve 4. -5. ročníku Přírodověda a Vlastivěda. Předmět obsahuje učivo vlastivědné, přírodovědné, učivo občanské výchovy a o zdraví člověka. Obsah je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Kromě okruhu Lidé a čas, který je zařazen do 5. ročníku, se žáci seznámí s učivem ostatních okruhů ve všech ročnících. Součástí tematického celku Člověk a jeho zdraví je také dopravní výchova.

Předmět je dotován v 1. ročníku dvěma vyučovacími hodinami týdně, ve 3. - 4. ročníku třemi vyučovacími hodinami týdně a v 4. -5. ročníku čtyřmi vyučovacími hodinami.

Výuka bude probíhat v kmenových třídách, v prostorách školy a v jejím okolí. Její součástí budou různé exkurze, návštěvy vybraných akcí, vlastivědné výlety a výuka na dopravním hřišti podle daných podmínek.

Všechny vyučovací předměty jsou posíleny z disponibilní časové dotace. V rámci předmětů se realizují průřezová témata Výchova demokratického občana, Enviromentální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Učitelé se budou snažit zaměřovat na propojení učiva s praktickými činnostmi a zkušenostmi žáků, s informační a komunikační technologií – využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivity své učební činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení
- používá základní pojmy a rozumí jim
- vytváří si ucelený pohled na přírodní a společenské jevy
- získává kladný vztah k učení a posoudí vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje své myšlenky souvisle v jednoduchém ústním projevu
- naslouchá druhým, snaží se zapojit do diskuze
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje s ostatními při řešení úkolu
- podílí se na utváření pravidel
- pomáhá druhým v případě potřeby a v rámci možností

Kompetence občanské

- snaží se správně rozhodnout v dané situaci
- nebojí se vzít na sebe určitou zodpovědnost
- zná své základní povinnosti a práva (doma a ve škole)

- postupně si začíná uvědomovat kulturní a historické dědictví naší země

Kompetence digitální

- při práci využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

1. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák dojde bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět
- orientuje se ve škole a v jejím okolí
- uvědomuje si možná nebezpečí v nejbližším okolí
- vyhledávání informací na internetu

Učivo

- naše škola
- domov
- metody a nástroje vyhledávání informací

Kompetence

- komunikativní
- sociální a personální

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák popíše povolání svých rodičů a některých členů rodiny
- respektuje kamaráda a vnímá odlišnosti v chování dětí ve třídě
- pojmenuje příslušné vztahy v rodině
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardwerem i softwarem

Učivo

- rodina
- soužití ve skupině (pravidla třídy)
- multimediální využití počítače

Kompetence

- občanské
- komunikativní
- digitální

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák získává základní poznatky o sobě a o denních činnostech člověka
- pozná mince a bankovky, uvede příklad využití platební karty
- poznává některé tradice a zvyky svých předků
- odlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím počítače

Učivo

- části dne, týdne
- roční období

- režim dne
- předměty denní potřeby, činnosti člověka
- tradice a zvyky
- zásady bezpečnosti práce s využitím výpočetní techniky

Kompetence

- učení
- sociální a personální
- komunikativní

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák rozezná a pozoruje proměny v přírodě
- uvědomuje si některé rozdíly mezi živočichy a rostlinami
- poznává některé skupiny známých látek
- vyhledávání informací na portálech

Učivo

- příroda
- proměny počasí
- rostliny a živočichové
- metody a nástroje vyhledávání informací na PC

Kompetence

- občanské
- učení
- digitální

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák popíše postavu člověka a uvědomí si její zvláštnosti
- pohybuje se v prostorách školy i mimo ni tak, aby si neublížil, dbá o svoji bezpečnost
- seznamuje se základními hygienickými návyky
- uvědomuje si, že svým nesprávným chováním může ohrozit ostatní ve svém okolí
- adekvátně a pohotově reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech, tísňová volání
- odmítne komunikaci s neznámými lidmi
- při vyhledávání informací na internetu používat jednoduché cesty

Učivo

- hygiena – zásady a návyky
- zdraví a nemoc
- základní poznatky o lidském těle

- formulace požadavku při vyhledávání na internetu

Kompetence

- komunikativní
- sociální a personální
- občanské

Průřezová témata

Čj - dramatizace - modelové situace

INF – práce v realizačním týmu

2. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák stručně popíše cestu do školy a vyznačí v jednoduchém plánu
- orientuje se v jednoduchém plánu obce, označí své bydliště
- uvědomuje si možná nebezpečí ve svém okolí a chová se podle toho
- seznamuje se s orientací v terénu, v plánu, rozšiřuje si své poznatky
- všímá si změn ve svém okolí a popisuje je
- vyhledávání informací na internetu

Učivo

- škola
- obec
- můj domov, mé bydliště a okolí
- metody a nástroje vyhledávání informací

Kompetence

- komunikativní
- sociální a personální

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák zná a pojmenuje některé důležité profese a pracovní činnosti
- uvědomuje si hierarchii v rodině a vhodně se chová ke starším členům rodiny a k lidem kolem sebe
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardwermem i softwarem

Učivo

- pracovní činnosti dospělých – povolání
- rodina
- lidé kolem nás
- multimediální využití počítače
-

Kompetence

- občanské
- komunikativní
- digitální

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák se seznamuje s některými rodáky a kulturními či historickými památkami svého okolí
- seřadí události podle toho, jestli se odehrávají v minulosti, přítomnosti nebo budoucnosti
- dokáže v časovém rozvrhu popsat různé činnosti a využívá je k řešení situací

- v denním životě
- pozná některé báje a pověsti
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím počítače

Učivo

- čas a časový řád
- tradice a zvyky v jednotlivých ročních obdobích
- báje a pověsti
- zásady bezpečnosti práce s využitím výpočetní techniky

Kompetence

- učení
- komunikativní

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- rozliší nejznámější druhy rostlin a živočichů podle místa jejich výskytu a uvědomuje si, kde se vyskytují v nejbližším okolí
- poznává rozdíly ve skupenství látek
- vyhledávání informací na portálech

Učivo

- rostliny a živočichové na louce, v lese, na poli, u rybníka
- živá a neživá příroda
- rostliny podle výskytu
- podmínky života na Zemi
- skupenství látek
- metody a nástroje vyhledávání informací na PC

Kompetence

- učení
- personální a sociální
- digitální

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- popíše a ukáže jednotlivé části těla člověka
- rozliší a pojmenuje svůj denní stravovací a pitný režim – vytváří a prohlubuje si základní hygienické návyky
- uvědomuje si důležitost péče o své zdraví a chová se podle toho
- seznámí se základními pravidly silničního provozu
- adekvátně a pohotově reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech, tísňová volání

- při vyhledávání informací na internetu používat jednoduché cesty

Učivo

- lidské tělo
- výživa a pitný režim
- péče o zdraví
- bezpečnost silničního provozu
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu

Kompetence

- učení
- komunikativní
- sociální a personální

Průřezová témata

M – sledování v závislosti na čase

Čj - dramatizace - modelové situace, adresa

Pč – prostorové stavebnice – můj dům, pokoj

Tv – vycházky do okolí

INF – práce v realizačním týmu

3. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- popíše polohu obce v krajině
- zaměřuje se na estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny
- informuje se o začlenění své obce do příslušného kraje
- vyhledávání informací na internetu

Učivo

- typy krajiny – poloha
- mapa
- životní prostředí
- okolí obce (města, vesnice, řeky...)
- regiony ČR
- metody a nástroje vyhledávání informací

Kompetence

- učení
- komunikace
- sociální a personální

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák si uvědomuje význam a potřebu různých povolání
- popisuje a posuzuje život, role a vztahy v rodině
- zhodnotí vhodné a nevhodné chování druhých a reaguje na ně, vytváří si vlastní lidské hodnoty
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardwerem i softwarem

Učivo

- práce a zábava
- mapa (různé druhy)
- soužití a chování lidí (pravidla slušného chování)
- rodina
- multimediální využití počítače

Kompetence

- sociální a personální
- digitální

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák získává informace o lidské společnosti, soužití a vztazích
- označí kulturní či historické památky v okolí
- začlení události, porovná současnost a minulost na příkladech
- seznamuje se s významnými událostmi v regionu
- převypráví vlastními slovy některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje a rozšiřuje si základní poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím počítače

Učivo

- historie obce
- pověsti a báje
- čas a časový řád, čas jako fyzikální veličina
- zásady bezpečnosti práce s využitím výpočetní techniky

Kompetence

- učení
- komunikativní
- občanské

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák dokáže zařadit jednotlivé živočichy a rostliny podle jejich nápadných určujících znaků s ohledem na lokalitu, ve které se vyskytují
- shrne společné a rozdílné vlastnosti známých látek
- rozliší základní veličiny a dokáže je změřit pomocí jednoduchých přístrojů
- připraví a provede jednoduchý pokus ve třídě, v přírodě
- vyhledávání informací na portálech

Učivo

- druhy rostlin a živočichů
- životní podmínky
- ochrana přírody
- látky a jejich vlastnosti
- metody a nástroje vyhledávání informací na PC

Kompetence

- učení
- komunikativní
- digitální

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák si vybaví a využívá základní znalosti o lidském těle a rozvíjí je o další poznatky
- používá a aplikuje pojem zdravá výživa, zdravotně preventivní návyky
- upozorní na rozdíl mezi vhodným a nevhodným chováním s ohledem na zdraví člověka
- zdůvodňuje a uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- adekvátně a pohotově reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech, tísňová volání
- dokáže požádat o pomoc pro sebe i pro druhého
- při vyhledávání informací na internetu používat jednoduché cesty

Učivo

- lidské tělo
- zdravá výživa
- dopravní výchova
- základní pravidla první pomoci
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu

Kompetence

- učení
- digitální

Přesahy a vazby

M – měření objemu, času a délek v praxi

Hv – zvyky a tradice v lidové písni

Tv – péče o tělo

INF . Práce v realizačním týmu

4. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák uvede významné krajinné prvky a orientační body, popíše podle nich polohu svého bydliště, využije znalosti světových stran a orientace
- ukáže světové strany na mapě a v přírodě, uvede a popíše možnosti orientace dle přírodních úkazů, zorientuje mapu podle skutečnosti
- vysvětlí pojmy glóbus, mapa, plán
- uvede polohu ČR a sousedních států
- ukáže a pojmenuje prvky povrchu, vodstva a významná města
- vysvětlí přírodní podmínky u nás, uvede zdroje surovin, průmyslu a zemědělství
- jmenuje významná místa z hlediska historického, kulturního, přírodního a hospodářského
- vyjmenuje hlavní orgány moci, vysvětlí význam symbolů našeho státu, uvede jméno prezidenta a předsedy vlády
- vypráví stručně svůj zážitek z místa pobytu nebo cesty

Učivo

- domov, obec, místní krajina
- směrová růžice, buzola, kompas, přírodní úkazy
- orientace na mapě a v místě bydliště
- glóbus, mapy, plány – poloha ČR a jejích sousedů
- povrch, vodstvo, města, obyvatelstvo, rozloha
- naše vlast, okolní krajina, přírodní podmínky, suroviny, hospodářství, životní prostředí, kultura
- státní symboly, prezident, vláda, parlament, představitelé státní moci
- region

Kompetence

- učení
- občanské
- komunikativní

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák uvede principy chování a jednání s ohledem na prostředí a situaci
- chová se a jedná podle daných pravidel, samostatně a rozvážně
- jmenuje některé rozdíly mezi lidmi
- spolupracuje, přijme kritiku
- uvede svá práva a povinnosti
- poukáže na nesprávné jednání, uvede příklady neshod mezi lidmi a navrhne způsob možného řešení
- vysvětlí pojmy osobní a soukromé vlastnictví
- orientuje se v naší měně
- jmenuje příčiny špatného životního prostředí a hledá cesty k nápravě

Učivo

- rodina, škola, přátelé a známí
- soužití lidí – vztahy, komunikace, zájmy
- právo a spravedlnost
- práva a povinnosti – protiprávní jednání
- vlastnictví a jeho formy
- ekologické problémy lidstva

Kompetence

- učení
- občanské
- komunikativní

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák rozezná a jmenuje příklady živých a neživých přírodnin
- uvede základní podmínky života a jejich význam pro živé organismy
- změří základní veličiny látek
- rozliší látky podle skupenství
- vyjmenuje roční období a měsíce
- popíše znaky z hlediska přírodních společenstev
- uvede základní typy přírodních společenstev u nás a jejich význam
- vyjmenuje typické živočichy a rostliny a jejich vzájemné vztahy
- vyjmenuje základní znaky živých organismů
- uvede hlavní rozdíly mezi houbami, rostlinami a živočichy
- třídí podle přehledu do základních skupin
- jmenuje činnosti, kterými působí člověk na přírodu, rozlišuje klady a zápory
- založí pokus, pozoruje, zapisuje a vyhodnocuje

Učivo

- půda, nerosty, horniny (vznik, význam a ochrana půdy, pojmy hornina, nerost, hospodářsky důležité horniny a nerosty)
- voda, vzduch (koloběh a skupenství vody, složení vzduchu, vlastnosti a význam, ochrana)
- látky (skupenství, změny třídění a vlastnosti látek, jejich měření, základní jednotky veličin)
- Slunce – zdroj světla a tepla
- houby, rostliny, živočichové
- přírodní podmínky, rostliny, živočichové v jednotlivých ročních obdobích
- přírodní společenstva – les, pole, louka, potravní řetězce, rovnováha v přírodě
- základní znaky života, třídění živých přírodnin do hlavních skupin
- ochrana přírody

Kompetence

- učení
- sociální a personální
- digitální

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák popíše každodenní péči o čistotu těla a zásady správného odívání
- uvede příznaky nemoci, svoji reakci a chování v průběhu onemocnění
- uvede prostředky k poskytnutí ošetření drobných poranění
- předvede a popíše postup ošetření
- zapamatuje si důležitá telefonní čísla pro zajištění pomoci
- adekvátně a pohotově reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- dodržuje pravidla chování chodců a cyklistů v silničním provozu
- rozpozná krizovou situaci a snaží se na ni správně reagovat
- seznámí spolužáky se svým denním režimem
- zdůvodní význam zdravé stravy, pitného režimu a pohybu
- pokusí se sestavit nebo pozměnit svůj denní režim v souladu se svými potřebami a zásadami zdraví

Učivo

- péče o zdraví (osobní hygiena, zásady odívání, prevence onemocnění, nemoc)
- drobné úrazy, poranění a první pomoc
- osobní bezpečí – pravidla chování chodců a cyklistů, krizové situace, služby odborné pomoci
- situace hromadného ohrožení (požár, záplavy)
- denní režim, zdravá výživa

Kompetence

- učení
- komunikativní
- digitální

Průřezová témata

M – praktické převody a měření jednotek, měřítko mapy

Čj – čtení z mapy, vyhledávání podstatných údajů, zápisky, pravopis místních názvů

Hv – hymna

Vv – kresba plánu

INF – práce v realizačním týmu

5. ročník

Místo, kde žijeme

Dílčí výstupy

- žák ukáže světové strany na mapě i ve skutečnosti, užívá hlavní i vedlejší světové strany při práci s mapou, zorientuje mapu pomocí buzoly
- popíše glóbus, vyhledá kontinenty, oceány, určí polohu Evropy a její hranice, ostrovy a poloostrovy, vyjmenuje a najde státy Evropy a jejich hlavní města
- určí polohu ČR v rámci Evropy a její sousední státy a hlavními městy
- popíše povrch, vodstvo a přírodní podmínky, vyjmenuje zdroje surovin, průmysl a zemědělství, uvede význam dopravy, cestovního ruchu a kultury
- vylíčí svůj zážitek, porovná způsob života v jiných zemích

Učivo

- směrová růžice, orientace na mapě
- buzola, kompas, orientace v terénu, přírodní úkazy, orientace dle nich
- mapy a jejich druhy, obsah, vysvětlivky, měřítko
- glóbus, svět, Evropa
- ČR a sousední státy, státy Evropy a hlavní města, Evropská unie
- regiony ČR, Praha, region Vysočina

Kompetence

- učení
- komunikativní
- digitální

Lidé kolem nás

Dílčí výstupy

- žák vyjmenuje pravidla chování – jedná a chová se podle nich
- rozlišuje vztah k opačnému chování a jednání s ním
- jmenuje rozdíly mezi jednotlivci
- Jedná samostatně, sebevědomě, pronáší a obhajuje svůj názor, toleruje druhé, uzná svůj omyl a spolupracuje
- jmenuje základní lidská práva a povinnosti, poukáže na nesprávné jednání
- vysvětlí pojmy osobní, soukromé a veřejné vlastnictví
- užívá s jistotou peníze, využití platební karty
- vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz
- uvede problémy lidské nesnášenlivosti, všimne si některých sociálních problémů
- jmenuje příčiny špatného životního prostředí

Učivo

- soužití lidí, známí a neznámí lidé, vzájemná komunikace, pomoc ostatním
- kultura a politika
- rozdíly mezi lidmi
- zaměstnání lidí – role pracovní, společenská, veřejná
- právo a spravedlnost, práva a povinnosti lidí, protiprávní jednání
- formy vlastnictví

- peníze
- globální problémy lidstva

Kompetence

- komunikativní
- digitální

Rozmanitost přírody

Dílčí výstupy

- žák vyjmenuje základní podmínky života a zdůvodní význam pro člověka
- seznámí se s formami a druhy energií, jejich zdroji
- uvede základní suroviny pro výrobu některých látek
- vysvětlí, pojme sluneční soustava a postavení Země ve vesmíru
- popíše jejich vznik
- uvede příčiny střídání dne a noci a ročních období
- zdůvodní význam Slunce pro život na Zemi
- vysvětlí pojmy počasí a podnebí
- jmenuje podnebné pásy a typy krajín
- popíše vzájemné vztahy mezi organismy přírodních společenstev podnebných pásů
- zdůvodní a uvede příklady přizpůsobení organismů v různém prostředí
- třídí živé organismy do základních skupin
- popisuje organismy podle dané osnovy a uvádí jejich hlavní znaky, části, způsob života a význam
- popíše činnosti ničící životní prostředí
- navrhne možnosti, které by vedly k nápravě

Učivo

- základní podmínky života jako prvky neživé přírody
- hospodářsky významné horniny a nerosty, jejich zpracování
- energie, její druhy a zdroje
- vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období, Slunce a Měsíc)
- podmínky života na Zemi, počasí, podnebí, podnebné pásy
- přírodní společenstva podnebných pásů
- houby, rostliny, živočichové
- ochrana rostlin, živočichů, prostředí
- CHKO, NP a ZOO, botanické zahrady
- přírodní a ekologické pohromy

Kompetence

- učení
- sociální a personální
- digitální

Lidé a čas

Dílčí výstupy

- žák se orientuje na časové přímce
- vysvětlí pojem letopočet, tisíciletí, století
- využívá znalosti o čase jako o fyzikální veličině
- seznámí se stručně s našimi dějinami
- navštíví v rámci vyučování a školního výletu některé památné místo nebo kulturní památku
- objevuje, zapisuje a zapamatovává si důležité i zajímavé historické skutečnosti
- porovnává způsob života našich předků s dnešním životem
- utváří si kladný vztah ke kulturně historickým hodnotám věcí a chrání je
- seznámí se s nejznámějšími českými pověstmi i pověstmi našeho kraje a samostatně je vypráví
- zdůvodní a objasní význam historické události, která se vztahuje k danému dni

Učivo

- orientace v čase a časový řád (časová přímka, určování času, pojmy letopočet, tisíciletí, století, kalendář, generace)
- české dějiny od pravěku k současnosti (historická období, významné osobnosti a události)
- státní a regionální památky, jejich význam a péče o ně, památná místa našich dějin
- současnost a minulost v našem životě (změny způsobu života)
- báje, mýty, pověsti
- státní svátky a významné dny

Kompetence

- učení
- občanské
- digitální

Člověk a jeho zdraví

Dílčí výstupy

- žák jmenuje a ukazuje části lidského těla
- vysvětlí základní stavbu a funkci jednotlivých soustav
- využívá znalostí a zkušeností, uvede způsob ochrany a péče o jednotlivá ústrojí v rámci správného životního stylu
- vyjmenuje etapy vývoje člověka a jejich základní znaky
- seznámí se v rámci učiva o rozmnožovací soustavě se vznikem a vývojem jedince
- na základě poznatků o pohlavních rozdílech se chová slušně k opačnému pohlaví
- jmenuje návykové látky a jiné škodlivé jevy
- předvede a popíše způsoby odmítnutí či obrany proti nim

- zopakuje pravidla chování chodců a cyklistů
- rozpozná krizovou situaci, využije znalosti důležitých telefonních čísel a zajistí odbornou pomoc
- seznámí se s obsahem evakuačního zavazadla a činnostmi při hromadném ohrožení
- adekvátně a pohotově reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

- lidské tělo (životní potřeby, základní stavba a funkce, prevence a péče o zdraví, výživa)
- vývoj jedince
- pohlavní rozdíly, základy lidské reprodukce, partnerství a rodičovství
- návykové látky a zdraví (alkohol, kouření, drogy, hrací automaty a počítačové hry)
- osobní bezpečí
- situace hromadného ohrožení

Kompetence

- učení
- sociální a personální
- digitální

Průřezová témata

Aj – sousední státy

Tv – tělesná kondice, pohyb otužování

Vv – vlajky okolních států

M – vlastnosti a závislosti znázorněné grafem, tabulkou, časová přímka, jednotky obsahu, rozloha a počet obyvatel

Čj – práce s mapou, pravopis zeměpisných názvů

Hv – folklór, národopisné oblasti

Pč – lidové tradice

INF – práce v realizačním týmu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

I. období

Dílčí výstupy

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
-

II. období

Dílčí výstupy

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Učivo

- **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod
- **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

Lidé kolem nás

I. období

Dílčí výstupy

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké

příbuzenské vztahy

- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

II. období

Dílčí výstupy

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura
- základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

I. období

Dílčí výstupy

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

II. období

Dílčí výstupy

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Rozmanitost přírody

I. období

Dílčí výstupy

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
 - *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*
- provede jednoduchý pokus podle návodu

II. období

Dílčí výstupy

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
 - popíše střídání ročních období
 - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
 - zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu

prostředí pomáhají a které ho poškozují

- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam
- **vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy
- **rizika v přírodě** – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

Člověk a jeho zdraví

I. období

Dílčí výstupy

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

II. období

Dílčí výstupy

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života*
- ČJS-5-5-04p *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události*
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenositelné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
- návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací předmět: **Výtvarná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností. Žáci se učí chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Žáci si prakticky osvojují potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí si potřeby vlastního výtvarného vyjádření, fantazie a prostorovou představivost, zdokonalují smysl pro originalitu a vlastní výraz, což vše významně napomáhá k utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Ve výtvarné výchově usilujeme zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření. Žák si prohlubuje vztah k výtvarnému umění, včetně umění užitého, lidového a architektury. Žák se snaží nalézt a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi. Žáci získávají představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury.

Předmět výtvarná výchova se vyučuje v 1., 2., 4. a 5. ročníku po 1 hodině týdně a může být podle potřeby spojen do dvouhodinového bloku s hodinou pracovních činností. Ve 3. ročníku jsou výtvarné výchově věnovány 2 hodiny týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, může však být využito i keramické dílny.

Výtvarná výchova je především předmět činnosti. Úlohou je podporovat v žácích vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci a zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení a uvažování, které odpovídá jejich rozvíjejícím se rozumovým schopnostem.

Ve výtvarné výchově využíváme práci s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru v informační a komunikační technologii.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence sociální a personální

- žák se při práci ve skupině podělí o pomůcky a materiál
- přijme jakoukoliv roli ve skupině, podřídí se, dokáže i organizovat
- ocení práci druhého i svou na základě pozitivního přístupu

Kompetence pracovní

- žák po celou dobu práce udržuje své pracovní místo v pořádku
- dokáže šetrně zacházet se "svěřeným výtvarným materiálem"
- dodržuje hygienická pravidla a bezpečnost při práci
- vyhodnocuje výsledky své práce

Kompetence digitální

- žáky směřujeme k tomu, aby digitální technologie využívali pro své učení
- žáky vedeme k mapování a bezpečnému využívání on-line prostředí

I. období

Dílčí výstupy

- žák uvědoměle zachází s některými prostředky a materiály, ovládá základní technické dovednosti, užívá důležité pojmy týkající se výtvarné formy, výtvarných materiálů a technik, vyvozené na základě vlastních výtvarných činností
- organizuje si vlastní výtvarnou práci
- řeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích, chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii
- rozeznává různý charakter lineární kresby
- využívá základní klasifikace barev, světelný kontrast, chápe výrazové vlastnosti barvy
- poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih, uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa
- práce s textem a obrázkem v textovém editoru
- vyhledávání informací na internetu
- zásady bezpečnosti práce s využitím výpočetní techniky

Učivo

- kresba – uhl, rudka, tužka, dřívko, tuš, křída
- malba – temperové barvy, krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel
- kombinované techniky – koláž, tiskátka, monotyp, frotáž, dotváření, vrypy, kombinace přírodních materiálů
- modelovací hlína, modurit, těsto
- přírodní materiály – kamínky, kůra, tráva, plody
- papír, dřevěné odřezky, dřevěné špejle, krabičky
- základní funkce s obrázkem v textovém editoru
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu
- zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou

Kompetence

- sociální a personální
- digitální

Průřezová témata

M – modelování číslic, geometrické tvary, perspektiva

Čj – ilustrace, obrázková osnova

Hv – ilustrace písní

Aj – pexeso – výroba

INF – textový editor

II. období

Dílčí výstupy

- žák uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky, s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou, koláží, mozaikou, textilní aplikací, používá běžných pojmů z nauky o barvě
- uplatňuje výrazové vlastnosti linie a experimentuje s nimi
- seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy
- rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma a jeho řazení
- řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše – symetrická a asymetrická řešení
- poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti – figura, portrét, krajina, zátiší
- rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi

Učivo

- kresba – pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka
- malba – tempera, krycí barva, akvarel, akrylátové barvy
- kombinované techniky – koláž, aplikované grafické techniky, textilní techniky, modelování, kašírování
- prostorové vytváření – hlína, sádra, dřevo, kamínky, plasty, textil, vlna, koudel
- papír – přehýbání, skládání, mačkání, stříhání, trhání, vyklápění, posouvání

Kompetence

- pracovní
- digitální

Průřezová témata

Čj – výtvarné zpracování textu, přání, oznámení, pozvánka, plakát

Čjs – kresba plánu, vlajky okolních států

M – diagramy, rastry

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci

podpůrných opatření:

I. období

Dílčí výstupy

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

II. období

Dílčí výstupy

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

• ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

• UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film,

komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama

- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

- **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ**

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření
- **proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Vzdělávací předmět: **Hudební výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Hudební výchova je realizována v 1. - 5. ročníku - 1hod.týdně, ve vzdělávacím oboru Umění a kultura, vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého a mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů apod.

Žáci pracují ve třídě s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem a využití dostupných vyučovacích pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
- užívá správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

- žák je veden ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učí se vzájemnému naslouchání
- bere ohled na druhé

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu

Kompetence digitální

- směřujeme žáky k tomu, aby digitální technologie využívali pro své učení

I. období

Dílčí výstupy

- žák dbá na správné dýchání a držení těla
- zná význam not
- rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou a čtvrtovou
- rozlišuje tón, zvuk a hlas
- umí vytleskat a taktovat 2/4 a 3/4 takt
- učí se používat dětské hudební nástroje
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, a žesťové
- pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangl, hůlky, bubínek
- doplní zpěv hrou na jednoduché nástroje
- používá pojmy notová osnova, houslový klíč, rozlišuje noty, pomlky, takty
- pohybově vyjádří hudbu

Učivo

- vokální činnosti-pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)
- hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu)
- instrumentální činnosti – hra na Orfovy hudební nástroje
- rytmizace hudební hry (ozvěna)
- hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod
- pohybové vyjádření hudby (improvizace)
- poslechové činnosti – rozlišení zvuku, tónu, hlasu)
- rozpoznání hudebních nástrojů
- seznámení s hymnou ČR
- vokální činnosti – pěvecký a mluvený projev
- hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)
- dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)
- instrumentální činnosti – hra na Orffovy nástroje
- rytmizace, hudební hry (otázka, odpověď)
- hudebně pohybové činnosti – taktování, pohybový doprovod (2/4 takt)
- pohybové vyjádření hudby
- poslechové činnosti – kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord)
- hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus)
- vokální činnosti – správný pěvecký postoj
- osvojování pěveckého dělení slov
- instrumentální činnosti – zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje
- hudebně pohybové činnosti – taktování na dvě doby
- chůze dvoudobá
- vyjádření hudební nálady
- poslechové činnosti – poznávání hudby zábavné, slavnostní
- poznávání dalších hudebních nástrojů (klarinet, lesní roh, fagot, příčná a zobcová flétna)

Kompetence

- sociální a personální
- učení
- digitální

Průřezová témata

M – fixace početní řady – popěvky, říkadla

Čj – rytmizace říkadel

Tv – taneční krok, pochod

Vv – ilustrace písní

Čj – lidové písně, zvyky a tradice

Aj – písničky

II. období

Dílčí výstupy

- žák se učí další písně
- zná pojmy repetice, houslový klíč
- píše houslový klíč
- rozlišuje délky not a umí je napsat
- pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít
- zná stupnici C dur
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí
- doprovodí písně na rytmické nástroje
- umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok

Učivo

- instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí Orffových hudebních nástrojů)
- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace
- grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)
- hudebně pohybové činnosti – taktování a pohybový doprovod (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet)
- pohybové vyjádření hudby (pantomima a improvizace)
- orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)
- poslechové činnosti – kvalita tónů a vztahy mezi nimi
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky
- hudba vokální, instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj
- hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční...)
- hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace)
- interpretace hudby (slovní vyjádření)

Kompetence

- sociální a personální
- učení
- digitální

Průřezová témata

Čj – zhudebnění vlastního textu

Čj – hymna, folklór, národopisné oblasti

Aj – písničky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci

podpůrných opatření:

I. období

Dílčí výstupy

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

II. období

Dílčí výstupy

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní □ frázování

Učivo

- **VOKÁLNÍ ČINNOSTI**
- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně
- **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI**
- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu

jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

- **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI**
- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
- **POSLECHOVÉ ČINNOSTI**
- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Vzdělávací předmět: **Tělesná výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Tělesná výchova se vyučuje na prvním stupni jako samostatný předmět. V každém ročníku se vyučuje 2 hodiny v týdnu. Rozvíjí u žáků pohybové dovednosti a kultivaci pohybu. Propojuje zdraví a mezilidské vztahy a pracuje na poznávání toho, že pohyb je nezbytnou součástí denního režimu. Pěstuje u dětí radost z pohybu a zaměřuje se na chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu a duševní pohody. Rozpoznává základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví a osvojuje dovednosti jim předcházet nebo je řešit.

Výuka probíhá v závislosti na počasí na školním hřišti nebo v místní sokolovně s využitím dostupného náradí a pomůcek.

Ve všech ročnících probíhá výuka plavání, lyžování a bruslení v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl svých tělovýchovných aktivit
- zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole a v nejbližším okolí
- užívá jednoduché názvosloví

Kompetence sociální a personální

- žák se podílí na vytváření příjemné atmosféry v týmu a respektuje dohodnutá pravidla práce
- chápe potřebu spolupracovat a oceňuje zkušenosti druhých
- Sobě pěstuje sebedůvěru a ovládá a řídí svoje chování
- v případě potřeby dokáže požádat o pomoc

Kompetence pracovní

- žák používá bezpečně a účinně pomůcky a sportovní náčiní
- dodržuje stanovená pravidla
- adekvátně reaguje při úrazu a chrání zdraví své i ostatních

Kompetence digitální

- vedeme žáky k mapování a bezpečnému využívání on-line prostředí

I. období

Dílčí výstupy

- žák se seznámí s prostředím, kde bude probíhat pohybová aktivita (tělocvična, hřiště, bazén...)
- dodržuje pravidla bezpečnosti v prostředí, kde cvičí
- dbá na správné držení těla při různých pohybových činnostech i při provádění cviků
- seznámí se s některými kompenzačními a relaxačními cviky
- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí těla a uvolnění
- zná význam sportu pro zdraví
- ovládne a osvojí si některé základní atletické činnosti s přihlédnutím k individuálním předpokladům
- provádí jednoduchá gymnastická cvičení s dopomocí i bez ní
- rozlišuje některé druhy sportovních her
- respektuje zdravotní handicap
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu i vůli ke zlepšení
- zná a dodržuje pravidla základních sportovních her
- neporušuje dohodnutá pravidla – jedná v duchu fair play
- osvojuje si smluvená gesta
- užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní

Učivo

- zdravotní cviky
- základy gymnastiky (švihadlo, dlouhé lano, lavičky, žebřiny, cvičení na žíněnce, můstek, kladina)
- základy atletiky (rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj rychlosti a vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace)
- základy sportovních her – vybíjená, fotbal, košíková, florbal
- turistika a pobyt v přírodě
- plavání, bruslení

Kompetence

- učení
- pracovní
- digitální

Průřezová témata

M-orientace v prostoru – pohybové hry, hry na vytváření souborů o daném počtu prvků

Hv – taneční krok, pochod

Čj – vycházky do okolí, péče o tělo

II. období

Dílčí výstupy

- Žák projevuje radost z pohybu a vůli ke zlepšení své pohybové zdatnosti
- používá kompenzační a relaxační prvky a cviky
- zlepšuje si svoji kondici přiměřeným cvičením
- dbá na správné držení těla
- při vlastním svalovém oslabení nebo v souvislosti s jednostrannou zátěží dokáže využívat korektivní cvičení
- zvyšuje svoji zdatnost v některých osvojených atletických disciplínách
- rozvíjí gymnastické cvičení s dopomocí i bez ní
- samostatně vytváří varianty pohybových her a cvičení
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu (tělocvična, hřiště, bazén, příroda atd.)
- adekvátně reaguje na smluvené signály a povely a dokáže je používat
- pohotově reaguje v situaci úrazu spolužáka (přivolá pomoc, použije znalosti o základních pravidlech první pomoci při lehčích úrazech apod.)
- respektuje a dodržuje pravidla hygieny v běžném sportovním prostředí
- zhodnotí kvalitu své i spolužákovy pohybové dovednosti
- respektuje zdravotní handicap a individuální schopnosti ostatních spolužáků
- upevňuje si znalosti o základech sportovních her, zná jejich pravidla dodržuje je a přiměřeně reaguje na zjevné přestupky
- při činnostech respektuje opačné pohlaví
- jedná a soutěží v duchu fair play
- využívá základní tělocvičné pojmy a názvosloví
- zná povely k pořadovému cvičení a pohotově na ně reaguje
- cvičí podle jednoduchého plánu, popíše cvičení z nákresu
- navrhuje nenáročné pohybové činnosti a organizuje soutěže na úrovni třídy
- využívá pomůcky k měření pohybových výkonů
- porovnává výsledky s předchozími výkony
- výsledky zapíše do tabulky a výkony vyhodnotí
- dovede získat informace o pohybových aktivitách v místě svého bydliště a aktivně se v rámci svých individuálních schopností zapojí

Učivo

- zdravotní cviky
- napínací a protahovací cviky
- prvky gymnastiky (kladina, hrazda, koza, kotoul, šplh, švédská bedna, netradiční nářadí)
- rytmická a kondiční cvičení
- sportovní hry – košíková, florbal, vybíjená, přehazovaná, turistika, pobyt v přírodě, sportovní hry s netradičními pomůckami
- základy atletiky (rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj vytrvalosti, síly a pohyblivosti, koordinace pohybu)
- plavání, bruslení

Kompetence

- sociální a personální

- občanské
- digitální

Průřezová témata

Čj – tělesná kondice, pohyb, otužování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci

podpůrných opatření:

I. období

Dílčí výstupy

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
-

II. období

Dílčí výstupy

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

- **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ**
- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

- **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ**
- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- **plavání** (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- **lyžování, bruslení** (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- **další pohybové činnosti** (podle podmínek školy a zájmu žáků)
- **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ**
- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy
- **zdroje informací o pohybových činnostech**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Oblast Člověk a svět práce směřuje k tomu, aby žáci získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky. Vzdělávací program je realizován v průběhu celého prvního stupně. Nezbytnou součástí je pozorování života a práce dospělých. Zodpovědněji pak přistupují k výsledkům práce své i druhých.

Pracovní návyky jsou důležité pro uplatnění v dalším životě. Praktické dovednosti získávají žáci v těchto oblastech: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Předmět se vyučuje ve všech ročnících 1 hodinu v týdnu, podle potřeby může být spojován do dvouhodinových bloků s výtvarnými činnostmi. Vyučuje se v kmenových třídách, lze však využívat i keramickou a školní dílnu.

Tematické celky postihují široké spektrum praktických činností, kterými by se žák mohl ve školním prostředí zabývat. Žáci získávají základní poučení o materiálech, pomůckách a náradí, o dodržování bezpečnostních pravidel, organizaci práce a pracovního prostředí. Jsou vedeni k vytrvalosti, houževnatosti a seberealizaci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence sociální a personální

- Žák dokáže ocenit své spolužáky za dobrou práci
- Ochotně se podělí o pomůcky a materiál
- Žák dokáže organizovat a zároveň se umí podřídit
- Chová se ohleduplně a přátelsky

Kompetence pracovní

- Žák udržuje pracovní místo v pořádku a čistotě.
- dodržuje pokyny při práci a pracovních postupech
- samostatně vyhodnotí výsledky činnosti své i druhých
- váží si výsledků práce své i druhých

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci

I. období

Práce s drobným materiálem

Dílčí výstupy

- žák si osvojuje jednoduché pracovní postupy, poznává vybrané materiály a jejich vlastnosti
- používá při práci vhodné nástroje a pomůcky
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi
- sestavuje jednoduché modely podle předlohy i podle představy

Učivo

- práce s modelovací hmotou – hlína, modelína, těsto, modurit
- práce s papírem a kartonem
- práce s textilem
- práce s netradičními a přírodními materiály
- konstrukční činnosti

Kompetence

- pracovní
- sociální a personální
- digitální

Konstrukční činnosti

Dílčí výstupy

- žák zvládá základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi
- sestavuje jednoduché modely podle předlohy i podle představy

Učivo

- montáž a demontáž, údržba jednoduchých stavebnic
- sestavení pohyblivých modelů podle návodu

Kompetence

- sociální a personální
- pracovní

Pěstitelské práce

Dílčí výstupy

- žák pozoruje přírodu, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Učivo

- ošetřování pokojových rostlin a některých plodin
- základní podmínky pro pěstování rostlin – půda, výživa, ošetření
- exkurze do zahradnictví
- bezpečnosti a hygiena při práci s hlínou

Kompetence

- pracovní
- digitální

Příprava pokrmů

Dílčí výstupy

- žák připraví tabuli pro jednoduché stolování
- umí se vhodně chovat u stolu

Učivo

- úprava stolu, pravidla správného stolování
- pořádek a čistota, bezpečnost a hygiena v kuchyni
- slavnostní stolování, zvyky a tradice

Kompetence

- sociální a personální
- pracovní
- digitální

Průřezová témata

M – modelování číslíc, prostorové vytváření, modelování těles, pomůcky k násobení a dělení, práce s papírem – geometrická tělesa a měření

Čj – modelování písmen

Čj – prostorové stavebnice – můj dům, můj pokoj

II. období

Práce s drobným materiálem

Dílčí výstupy

- žák vytváří výrobky z daného materiálu podle návodu i podle své představivosti
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí a používá při práci vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- osvojí si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s různými materiály
- udržuje pořádek na pracovním místě, umí poskytnout první pomoc při úrazu

Učivo

- práce s modelovací hmotou (těsto, hlína, modelína, modurit, vosk)
- práce s papírem a kartonem, ruční papír
- práce s textilem a provázky
- práce s netradičními a přírodními materiály – dřevo, sklo, plasty

Kompetence

- pracovní
- digitální

Konstrukční činnosti

Dílčí výstupy

- žák provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice, údržba
- pracuje podle slovního i psaného návodu, předlohy, náčrtu
- osvojuje si správné pracovní dovednosti i návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti
- dodržuje základní bezpečnost a hygienu při práci

Učivo

- stavebnice plošné, prostorové, konstrukční
- sestavování modelů
- práce s návodem, náčrtem a předlohou

Kompetence

- pracovní
- digitální

Pěstitelské práce

Dílčí výstupy

- žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování v koutku přírody
- ošetřuje a pěstuje pokojové rostliny a plodiny
- poznává pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracuje
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- pokojové rostliny – zalévání, kypření, rosení, hnojení
- pěstování rostlin ze semen, sazenic, řízkování, rozmnožování, rychlení

- pokusy a pozorování
- rostliny jedovaté, léčivé, alergen

Kompetence

- pracovní
- sociální a personální

Příprava pokrmů

Dílčí výstupy

- žák se orientuje v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- prostře a upraví stůl k různým příležitostem, dodržuje kulturu chování u stolu a stolování
- udržuje pořádek a čistotu, základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- potraviny a jejich jednoduchá úprava
- základní úprava stolu, stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Kompetence

- pracovní
- digitální

Průřezová témata

M – modelování těles, hrana, vrchol, práce s papírem – síť těles

Čj – lidové tradice

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

I. období

Dílčí výstupy

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

I. období

Dílčí výstupy

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

Charakteristika vzdělávací oblasti

Posláním vzdělávací oblasti je dosažení základní úrovně informační gramotnosti všem žákům. Výstupem tohoto vzdělávacího oboru je získání elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, schopnost žáků orientovat se ve světě informací, aby se naučili tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Žáci se v rámci výuky učí používat, třídit a hodnotit zdroje informací, obsluhovat informační prostředky, pracovat s programy i samostatně vytvářet grafické objekty.

Informatika je v I. období integrována do všech předmětů a přirozeným způsobem se snaží o zvýšení efektivity vzdělávacího procesu.

Informatika v II. období je vyučována jako samostatný vyučovací předmět jednu hodinu týdně.

Vzhledem k tomu, že v nižších ročnících preferujeme vedení žáků jedním učitelem, nenastává problém s duplicitou získávaných dovedností. Od II. období vyučuje informatiku aprobovaný učitel – informatik.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderní digitální technologie
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizace práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vést žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií,
- k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím,
- nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- k porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací,
- získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém využít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem

I. období

Dílčí výstupy

- žák používá základní terminologii informatiky
- využívá základní standardní funkce počítače
- pracuje s textem
- pracuje s obrázkem v grafickém editoru
- komunikuje pomocí internetu

Učivo

- informace, informační zdroje
- popis PC
- zásady bezpečnosti práce
- poznámkový blok, Writer (Word)
- malování
- email

Kompetence

- učení
- digitální

Průřezová témata

ČJ – psaní ve Wordu, doplňování mluvnických cvičení

M – geometrické tvary

PRV – vyhledávání na internetu

VV – malování, tisk

II. období

Dílčí výstupy

Základní pojmy výpočetní techniky

- žák používá základní terminologii informatiky – pracuje s myší a orientuje se na klávesnici
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližších periférií
- chrání data před poškozením ztrátou a zneužitím – zná rizika práce s počítačem, na koho se obrátit v případě závady počítače
- umí si vytvořit složku a uložit do ní vytvořená data, umí je zálohovat

Textový editor

- pracuje s textem v textovém editoru – dokáže napsat krátký text
- otevře existující soubor a upraví jej

Grafický editor

- pracuje s obrázkem v grafickém editoru – umí vložit a umístit do textu obrázek
- uloží a otevře obrázek pro změny

Internet

- komunikuje pomocí internetu a jiných komunikačních zařízení
- vyhledává informace z internetu, rozpoznává rizika související s prací na internetu
- ověřování vyhledaných informací
- dokáže napsat zprávu, přečíst a smazat zprávu

Učivo

Základní pojmy informatiky

- informace, informační zdroje – práce s klávesnicí a myší
- struktura, funkce a popis PC a jeho běžných periférií – klávesnice, monitor, myš pojmy klik, dvojklik, uchopení, tažení, tiskárna, výukové programy
- operační systém, zásady bezpečnosti práce, hygiena s výpočetní technikou
- organizace dat na disku složky, soubory a práce s nimi

Textový editor

- poznámkový blok, Writer (Word , Excel) - uložení a otevření souboru, pohyb v dokumentu, označení části textu, kopírování a přesun části textu, psaní a oprava textu
- písmo – typ, velikost, barva, tučné, kurzíva
- vložení obrázku
- zarovnání odstavce

Grafický editor

- malování – nakreslení a vložení obrázku
- otevření obrázku
- základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary)

Internet

- pohyb na webu – přes hypertextový odkaz, známá adresa
- prohlížeč www stránek
- práce s multimediální encyklopedií
- dětské portály
- elektronická pošta - email, chat, telefonování
- vyhledávače, metody vyhledávání, bezpečné vyhledávání

Data, informace

- sběr – pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum

- záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku, hodnocení získaných dat

Kódování a přenos dat

- využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace

Modelování

- model jako zjednodušené znázornění skutečnosti, využití obrázkových modelů
- myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Kompetence

- učení
- řešení problémů
- digitální

Průřezová témata

ČJ – psaní ve Wordu, doplňování mluvnických cvičení, slohové práce, referáty

AJ - psaní slovíček, používání slovníku

M – tabulky, práce v Excelu

PŘ,VL – vyhledávání na internetu

VV – malování, tisk

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Základy práce s počítačem

I. a II. období

Dílčí výstupy

- základní obsluhu počítače
- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Učivo

- základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce
- struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení
- operační systémy a jejich základní funkce
- seznámení s formáty souborů (doc, gif)
- multimediální využití počítače
- jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem
- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Vyhledávání informací a komunikace

I. a II. období

Dílčí výstupy

- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Učivo

- společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací)
- základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)
- metody a nástroje vyhledávání informací
- formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy

Zpracování a využití informací

I. a II. období

Dílčí výstupy

- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

Učivo

- základní funkce textového a grafického editoru

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků.

Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek, která je užívána na většině základních škol. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žákovým vlastním (sebe)hodnocením.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání a chování dítěte ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti.

Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník – specifikovanými pro hodnocené období.

6. Distanční výuka

a) Distanční výuka je jednou z povinných forem vzdělávání a žáci jsou povinni se jí aktivně účastnit a plnit zadané úkoly. Pokud se žák nezúčastní synchronní výukové hodiny, musí být jeho nepřítomnost řádně omluvena. Pro omlouvání platí stejné podmínky jako při prezenční výuce.

b) Způsob poskytování distančního vzdělávání

Základním způsobem distanční výuky je výuka online, a to ve formě synchronní (přímé) i asynchronní (nepřímé). Pokud žák nemá podmínky pro výuku online, je povinností zákonných zástupců toto škole oznámit, škola poté zajistí jiný způsob předávání výukových materiálů.

c) Instrukce k umístění a formě zadávání práce:

Webové stránky školy – aktuální informace žákům i rodičům

Nástroje Microsoft Teams – Všichni žáci mají školní email, jehož prostřednictvím se hlásí do systému. Žáci tak mají k dispozici všechny zmíněné aplikace, např. pro komunikaci s vyučujícími, pro odevzdávání úkolů, online výuku apod.

Další aplikace či ověřené relevantní zdroje, které jsou na volbě vyučujících.

d) Odevzdávání zadané práce

Zadaná práce je dle instrukcí vyučujících předkládána ke kontrole a poskytnutí zpětné vazby, a to způsobem dle domluvy mezi vyučujícím a žákem.

e) Rozvrh hodin a třídní kniha

V případě distanční výuky si sestaví vyučující zvláštní rozvrh s určenými časy pro synchronní (online) výuku hlavních a případně ostatních předmětů. Počty online vyučovacích hodin budou stanoveny tímto rozvrhem hodin a budou se odvíjet od konkrétní situace a délky uzavření škol. Zadávané úkoly, učivo a práce jsou evidovány prostřednictvím zápisu do třídní knihy, zápis v třídní knize bude uváděn ve formě – Distanční výuka – příslušné téma.

f) Technické zabezpečení distanční výuky

K distanční výuce na straně žáka je potřeba zajistit IT techniku pro čtení webových stránek, emailovou komunikaci, využívání kancelářských programů (např. textový editor, formuláře, tabulky apod.) v prostředí, dále IT periferie pro záznam a reprodukci zvuku a obrazu.

Zákonní zástupci žáků, kteří tuto techniku nemají nebo mají s technikou problémy, situaci řeší s vyučujícím, třídním učitelem, případně s vedením školy.

7. Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,

- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník.

20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

25. V pátém ročníku zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení žáka, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

26. Hodnocení žáků mimo klasifikaci – individuální ústní pochvala učitele, pochvala před žakovským shromážděním, zápis do školní knihy Dobrých skutků, pochvalný dopis rodičům (po projednání na pedagogické radě).

1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a

dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde.
- jak bude pokračovat dál.

5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace. Zdrojem motivace jsou i motivační razítka.

3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

3.1 Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic,

zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují

závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti má v základní škole pracovní vyučování.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky.

Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,

- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

3.2 Stupně hodnocení chování

(1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 – velmi dobré,
- b) 2 – uspokojivé,
- c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií.

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí

	závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň pět známek za každé pololetí, z toho nejméně dvě za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným

způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,

- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,

- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,

učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné,

- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,

- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

7.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,

- při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním

- hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který konal opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný.

8. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu

individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

8. Způsob hodnocení žáků v době distanční výuky

1. Práce žáků je při distanční výuce hodnocena a výsledek hodnocení se započítává do celkového hodnocení vzdělávání žáka.

2. Žáci jsou během distanční výuky hodnoceni dle pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu.

3. Hodnocení probíhá podle specifických kritérií stanovených vyučujícím. Tato kritéria zohledňují výkony žáků vzhledem k jejich podmínkám domácího vzdělávání, jsou tolerantnější a benevolentnější než při hodnocení prezenční výuky. Učitel při hodnocení zohledňuje možné problémy žáků, které jim v domácím prostředí komplikují účast na distanční výuce a plnění zadání z ní plynoucích.

4. Hodnocení je diferencované a má formativní charakter.

5. Hodnocení bude probíhat formou známky (práce klasifikované) nebo formou splněno / nesplněno (práce neklasifikované), může být doplněno slovním hodnocením práce.

6. Se žáky, kteří nejsou schopni během delšího období z objektivních důvodů plnit zasílané úkoly a pracovat online, bude individuálně domluven postup doplnění učiva a hodnocení.

Mgr. Alena Skácelová

Mgr. Ivana Ondříšková

Mgr. Dagmar Staňková

Mgr. Jana Rumlerová

Mgr. Lenka Mašlaňová

Mgr. Renata Kašparová

Mgr. Michaela Zálešáková.....

Mgr. Ludmila Požárová

Mgr. Et Mgr. Lucie Niklová

Mgr. Lucie Kučerová

Ing. Jan Zahradník

Bc. Jana Marková

Hana Fafilková

Ilona Havránková

Lenka Bohuslávková

Edita Ostřížková

Kateřina Ondříšková

Lenka Kubizňáková

Lenka Novotná

Tereza Ondráčková

9. Školská rada projednala 12. 9. 2024

Bc. Bohuslav Husák

Prof. PhDr. Oldřich Sychra, Ph.D.

Pavla Brázdová

Jitka Benešová

Mgr. Ivana Ondříšková

Mgr. Ludmila Požárová